

54

Colectia POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

ELENA și ADRIAN NIGA

AURUL SINTETIC

EDITATA
DE REVISTA
**ȘTIINȚA
TEHNICĂ**

ELENA și ADRIAN NIGA

AURUL SINTETIC

În numărul de față al colecției noastre, cititorii vor face cunoștință cu cele două lucrări menționate la concursul literar organizat de Uniunea Tineretului Muncitor și Uniunea Scriitorilor din R.P.R. în cinstea celui de-al VI-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților de la Moscova.

Tudor Negoită e un tânăr de 18 ani și se pregătește să intre student la Facultatea de filologie. Cînd ne citește povestirea sa, ochii-i căprui au priviri ba catifelate, ba acide, modulîndu-și apele după meandrele acțiunii, iar glasul, care se vrea mai serios decît îi îngăduie vîrsta, mărturis_ește și el aptitudini dramatice.

Al doilea autor pe care-l veți citi în această broșură e format din cuplul Elena și Adrian.

Dintre acești tineri autori, cei mai realizați sînt soții Niga, a căror povestire „Aurul sintetic“ dovedește nu numai măiestrie stilistică, o mare fantezie și un umor de bună calitate, ci și o sigură stăpînire a mijloacelor specifice genului. Neverosimilul pierde la ei motivările posibilului științific, iar atunci cînd frizează absurdul are un vădit tîlc satiric.

Inzestrat și el cu o fantezie ce are sigiliul originalității, Tudor Negoită preferă un stil mai realist. Totuși în ansamblu, lucrarea lui, „O aventură pe Nava morții“, pare mai puțin credibilă decît extravagantele pănăii ale profesorului Gad („Aurul sintetic“). Cu toate acestea, Negoită are un veritabil talent, iar eroii săi, chiar dacă nu sînt suficient conturați, ne comunică patosul care-i însuflețește.

Întotdeauna ivirea pe tărîmul artei a unor forțe tinere, pline de tainicul mesaj al viitorului, constituie un moment emoționant. Redacția noastră urează celor trei autori tenacitatea, rîvna, pasiunea și inspirația, care să le prilejuiască înfăptuirea unor opere iubite de cititori și folositoare societății noastre.

★

Miezul nopții. Oceanul Atlantic. De după convexitatea apelor crește New York-ul: blocuri colosale, reclame multicolore, o circulație amețitoare și pietoni în căutarea distracției.

În scuarul 78 începe construcția unui W. C.

La lumina citorva reflectoare, muncitorii lucrează grăbiți. Se sapă, se descarcă materiale din camioane, ici-colo izbucnesc flăcările albastre ale aparatelor de sudat.

De la o mică depărtare, prof. Gad privește. Deși are 30 de ani, numele lui este vestit în cele cinci continente pentru cercetările în domeniul transmutației elementelor. Un suris teribil îi întunecă obrazul. Bucuria sumbră pe care și-o dă agonia unui dușman înfînit de îngrozitor îl domină.

Între timp, stelele dispar de pe cer, luna și-a terminat promenada și orizontul se albește. Trei camioane grele, ca niște monștri antediluvieni, apar cutremurînd scuarul, și se opresc lingă macarale.

Muncitorii încetează lucrul. Respirația le devine grea și fruntea le transpiră.

Șeful șantierului lasă să se scurgă câteva minute și apoi cheamă oamenii să descarcе camioanele: „Veniți cu toții aici! Nu vă fie frică! Repede, descărcarea!”.

20 de tone de aur sînt așezate, cu cel mai profund respect, pe pămînt. Trepte din aur, scaune din aur, dale din aur, țevi din aur. Zeul coboară încă majestuos și încă înfiorător.

Comoara fabuloasă este montată cu precizie și rapid. Sub razele soarelui, W.C.-ul public strălucește triumfal. Prof. Gad se adresase unui arhitect cu faimă și cu mult gust care crease o capodoperă.

În fața ochilor primilor trecători se ridică în mijlocul scuarului un delicios paralelipiped, suplu, galben-sîngeriu, înalt de 8 m, lung de 15 m și lat de 6 m. Pe acoperișul plat, în continuarea fațadei, trei idioși adoră un vițel de aur. Grupul sculptural are mărimea naturală și este turnat din două tone de aur.

Construcția — demnă de necesitățile fiziologice ale unui miliardar — putea fi folosită.

Apăsînd pe un buton, o closetieră stîlată deschise ușile glisante, înaintă afară cîțiva metri și se adresă printr-un haut-parleur mulțimii:

„Ladies and gentlemen,

începînd de astăzi vă stă la dispoziție acest neobișnuit W.C. 20 de tone de aur și o tehnică sanitară de prim rang vă vor da posibilitatea să uniți utilul cu plăcutul. Intrați, vă rog! Taxa se percepe numai pentru cabină: 5 cenți”.

Closetiera se retrage în micul și ciudatul ei templu. Mulțimea tace nemîșcată.

Un sceptic exclamă:

— 20 de tone de aur păzite de o closetieră, nici măcar înarmată?!

Remarca produce o oarecare înviorare. Oamenii încep să se miște, să vorbească în șoaptă, să-și mestece intrigați chewing-gummy-urile.

Un bijutier, probabil, scoate din buzunar o sticleuță cu apă regală, se îndreaptă spre W.C. și toarnă câteva picături pe perete. Acidul nu atacă nobilul metal. Uimirea și spaima bijutierului fură atît de groaznice încît omul leșină.

Cercul de oameni încremeni iarăși. Idealul după care alergau o viață întreagă se găsea în fața lor și încă în cantități uriașe. Cele 20 de tone parcă le apăsau creierul. Nu mai gîndeau, vedeau doar aurul în toată fascinantă lui strălucire.

Un bărbat indignat intrerupe tăcerea:

— Domnilor, oare nimeni nu are curajul să între?

O doamnă între două vîrste îl pune însă la punct:

— Intră dumneata, dacă ești așa grozav!

Ici-colo izbucnesc risete.

Chewing-gummy-urile încep iarăși să fie mestecate.

Un bărbat înalt și voinic își croiește cu ușurință drum prin mulțime și, cu mult singe rece, cel puțin în aparență, intră în W. C.

După două minute iese plîngînd în hohote, ridică din umeri și leșină lingă bijutier.

Profesorul Gad simte valurile de somn cum îl cuprînd. Urcă în automobil și cu viteză maximă se îndreaptă spre laborator.

Mașina a părăsit orașul și gonește cu 130 km pe oră.

Cu aceeași viteză, în sens invers, aleargă copacii de pe marginea

șoselei. O găină zboară speriată de sub mașină. În față, apare clădirea laboratorului, în centrul unui vast teren gazonat, înconjurat de un gard de fier înalt de 4 m.

La sunetul clacsonului, poarta se deschide comandată de la distanță.

O dată ajuns în pat, reușește să mai spună : „Băieți, să mă sculați la 12 !“ și adormi.

Între timp, în laboratorul situat la 100 m sub pământ, se lucrează intens.

Trei asistenți supraveghează transformarea plumbului în aur.

Instalații înspăimântătoare, superbe.

La capătul procesului tehnologic, într-o uriașă hală, curge un șuvoi de monede de aur.

Ceasul electric din camera în care doarme profesorul Gad arată ora 12 și sună fără efect. Un asistent îl trezește cu greu.

— Sculați-vă, este ora 12 !

— Adevărat ? Profesorul Gad se uită clipind la ceas. Păcat !

Sare din pat și trece în baie, face un duș cald și rece, puțină gimnastică suedeză, mănincă cu poftă un beefsteak, îmbracă un costum de un alb perfect, cămașă albă de mătase, pantofii de asemenea sînt albi, și pornește spre New York cu excesivă viteză.

Televizorul emite un semnal și apare imaginea rectorului Universității Atlantice.

— Bună ziua, profesore Gad..

— Bună ziua, domnule rector.

— ...Voiam să te întreb dacă ții să mai faci comunicarea?

— Credeți că, după zece ani de cercetări, mă voi opri fără motiv?

— Fără motiv ? Dar ești naivitatea în persoană ! Află că, după extravaganța de azi dimineață, întreg New York-ul clozotește de indignare.

— Am înfrunțat riscul exploziilor atomice, voi înfrunța și riscul unei explozii de minie.

— Cum crezi. Dumnezeu să te ocrotească !

— Nu-i necesar. Sînt mai puternic.

Figura rectorului dispare speriată și supărată. Profesorul Gad ride încordat.

Ceruse ca la ora 13 să se întrunească consiliul științific al Universității Atlantice, unde era profesor de fizică nucleară. Anunșase o comunicare de cea mai mare importanță științifică și întreg consiliul, cei 5.000 de studenți ai universității și încă 500.000 de oameni îl așteptau în amfiteatru pe coridoare, în curte, pe străzile vecine, de-a lungul șoselei etc. Mulțimea freamătă ca oceanul în preajma furtunii.

Profesorul Gad pălește, atins parcă de aripa de gheață a ingerului morții, însă, pînă cînd să sară sprinten și surizător din automobil, își stăpînește instinetul orb al conservării. Trecînd printre șirurile de oameni care-l privesc bizar, se gîndește amuzat la scena finală a linșării. Se suie la catedră și vorbește grav, triumfător :

— Onorat consiliu, onorată asistență, astăzi 19 mai 1967 se sfîrșește domnia aurului. Am reușit să sintetizez aur în cantități uriașe, realizînd visul alchimiștilor.

Izbucnesc aplauze. Un murmur de furie le acoperă.

— Să spargi atomi în mojar nu a fost posibil. Cu alte mijloace, în secolul al XX-lea utopicul vis al transformării artificiale a elementelor a devenit realitate. Azotul devine oxigen și hidrogen ; alumiul

— fosfor ; beriliul — bor ; iodul — xenon ; uraniul — lantan și brom.
Crește o flacără de ură. Cineva, un președinte a patru consilii de administrație, și-a strins într-atița ochelarii în mină, încit și i-a spart. Altcineva, un bassedow-ian putred de bogat, parcă ar avea două becuri aprinse în orbite.

— Mai mult. Omul l-a întrecut pe dumnezeu. Au fost create elemente care nu existau în natură. La acest lanț am adăugat și eu o verigă. Obținerea în laborator a aurului...

Mii de persoane ovaționează, aplaudă, scandează. Cam pe la centru, un grup de studenți s-au urcat pe scaune, spre a-și manifesta mai bine admirația. Dar răspunsul celor care posedau aur sau numai credeau în el fu înspăimântător. Se scuseră cinci minute în care credeai că asurzești și brusc se așternu liniștea.

— Făcînd această descoperire — rețuă profesorul Gad — n-am urmărit însă scopul meschin al îmbogățirii personale, ci salvarea sutelor de milioane de oameni care suferă și care mor din cauza diabolicului metal. Sistemul nostru economic este clădit pe o temelie de aur. Distrugînd această temelie sint încredințați că distrug și restul construcției...

Cineva, care avea aspectul de om foarte bogat, se ridică din primel rinduri și i se adresează cu ură :

— Și ce propui în schimb?

— Nu știu, îi răspunse profesorul Gad. Nu sint economist. Eu am rupt doar lanțurile! Omenire, ești liberă!!

Ca și cum ar fi eliberat o grădină zoologică, lei, pantere, hiene, crocodili, maimuțe, șerpi cu ochelari se năpustiră asupra lui urlînd, spumegînd, cu ochii injectați.

Profesorul Gad sare pe pervazul ferestrei deschise din spatele catedrei și... își ia zborul spre înălțimi.

O minusculă rachetă atomică, prinsă de o centură sub cămașă, îl salvase. Era ca o pasăre albă și uriașă, care înainta foarte decorativ și foarte repede pe fondul albastru al cerului.

La o depărtare de 3 km, sub un noraș, îl aștepta un autogir condus de un asistent. Frînă racheta și sări în carlingă, de o mie de ori mai spectaculos decît Tom Mix pe calul său.

— Cu toată viteza, Fred! Am o foame de lup.

— Imi era teamă să nu vi se întimpla ceva...

— Nimic nu mă poate atinge, știți bine.

După două minute, autogirul aterizează pe terasa laboratorului. Profesorul Gad e întîmpinat de cei șase asistenți ai săi.

— Băieți, le spune profesorul Gad sîrînd din carlingă, convoc un mic consiliu de război. După mine, la 100 m sub pămînt!

Un lift îi coboară într-o încăpere ultraelegantă.

— Ostași, vă ordon să vă așezați în aceste fotolii moi! Execu-tarea! glumește profesorul Gad. Vom avea de înfruntat agonia aurului natural. Monstrul se va zvîrcoli citeva zile. În primul rînd, ne va căuta pe noi ca să ne ucidă. Nu este nevoie de curaj, ci doar de aten-ție. Pericolul trebuie sezisat la timp și lichidat. Avem destule mij-loace la dispoziție.

— Domnule profesor, întrebă un asistent, de ce nu atragem în jurul nostru păturile sărace ale New York-ului, care n-au nimic de pierdut în această catastrofă? Ba dimpotrivă.

— Pentru că am provoca o îngrozitoare și, pe deasupra, inutilă vărsare de sînge. În desperarea lor oarbă, adoratorii aurului vor ucide

pe oricine li se va pune în cale. Și acum să fim atenți! Ah! Era să uităm un lucru foarte important. Bill, servește prânzul! E ora 14.

Bill nu aștepta să i se spună de două ori. Aleargă la bucatărie și se întoarce cu o tavă cu farfurii și cu un castron cu supă de tăței, răspinzind un miros tulburător.

De abia sorbiseră primele linguri, când pe ecranele aparatelor de televiziune apărură 20 de tancuri între 50 și 70 de tone, care alergau pe șosea către laborator. Profesorul Gad apăsă pe un buton și continuă să mănince. Supa cu tăței doar este slăbiciunea lui.

Tancurile își îndreaptă tunurile spre laborator și 20 de ghiulele pornesc, suficiente pentru ca să facă praf orice altă clădire. Bucuria atacatorilor fu doar de o clipă căci, în a doua clipă, ghiulele se lăsară grele în iarbă. În jurul clădirii se rotea un număr fantastic de electroni, formind o cupolă invizibilă de nestrăbătut.

Până ce dușmanul să-și revină, avară timp să-și termine supa. Bill împărți apoi rasoul, iar sus tancurile spărseseră gardul de fier și înaintau mugind spre laborator.

— Bill, de ce ești distrat? îl dojenește profesorul Gad. Nu ne-ai servit salata!

— Scuzați-mă, împrejurările excepționale sint de vină.

Și Bill aduce o salată de varză roșie.

După ce o gustă, profesorul Gad apăsă pe un alt buton. Brațe invizibile apucă tancurile și le așază delicat pe șosea.

Ocupanții deschid turelele și sar afară. Sint aproximativ 100 de gangsteri, unul mai antipatic ca altul. Respiră cu nesaț aerul curat, înjură (dumnezeu, fecioara Maria, paste, crăciun etc.) și trag cu mitraliera asupra cupolei invizibile.

— À la guerre comme à la guerre! strigă Bill, deschizind cu piciorul ușa. Aducea o tavă plină de savarine cu mult rom și cu multă frișcă, care în doi timpi și trei mișcări dispărură în stomacurile luptătorilor.

Indivizii care se agitau pe ecranele aparatelor de televiziune începură să devină sâcitori.

— Domnule profesor, n-ați voi să-i goniți pe acești caraghioși? îl ruga Bill. Băieții vor să-și facă siesta.

— Ai dreptate. Ia să fii mai energic!

Profesorul Gad apăsă pe un al treilea buton și o ploaie de monede de aur cade asupra gangsterilor.

Gangsterii se reped să le strângă.

Ploaia parcă dinadins se deplasa spre oraș.

Gangsterii după ea! Cei mai harnici își atârnseseră în spate hainele dolidora și își umpleau pantalonii, pe care îi innodaseră.

Asistenții și profesorul Gad urmăreau hohotind aceste scene. După ce gangsterii dispărură în zare, risul încetă și o tăcere neliniștită se așternu.

— Domnule profesor, întrebă un asistent, și acum ce va urma?

— Dușmanul va întrebuința arme de o mie de ori mai puternice. Cred că vom avea de suportat un bombardament atomic.

— Noi, asistenții d-voastră, nu cunoaștem toate mijloacele de apărare de care dispunem. Vom scăpa oare cu viață? întrebă alt asistent.

— După părerea mea, da.

Profesorul Gad se îndreaptă spre un dulăpior de oțel, îl deschide formind un cifru și scoate o colecție de muște.

— Ce vrei să faci cu aceste muște? întrebă Bill.

— Spionaj.

— Spionaj? exclamă în cor asistenții stupefiați.

— O vedeți pe Mata Harry? și profesorul Gad așază în palmă o muscă ceva mai mare decât formatul obișnuit. Mata Harry este această muscă. I-am dat numele după o celebră spioană din timpul primului război mondial. Ceea ce vedeți nu este cadavrul unei muște, ci doar o aparență. Mata Harry este o mică rachetă atomică teleghidată, plus un post de televiziune și radio emisie și recepție. Iată-i interiorul. Este o periculoasă spioană pentru că nimeni nu-i dă vreo importanță sub acest travesti.

Profesorul se așază în fața unui aparat alcătuit dintr-un ecran de televiziune, un post de radio, o claviatură bogată de butoane și un volan.

— Și acum, dragii mei, anunță profesorul Gad, voi pilota această muscă.

Micul avion decolează, execută cu virtuozitate câteva figuri acrobatiche în onoarea spectatorilor și, pe o ușă deschisă automat, dispore.

Pe ecranul de televiziune, care recepționa imaginile transmise de Mata Harry, i se putea urmări zborul.

Se ridică într-o verticală perfectă în puțul care leagă vila cu adăpostul subteran, în față deschizându-i-se toate ușile. Iese pe o fereastră și cu 1.000 km pe oră se îndreaptă spre palatul regelui neincoronat al Statelor Unite, Richard Bantley, la care ajunge după câteva minute.

În fața clădirii așteptau circa 50 de automobile, inimaginabil de luxoase. Mata Harry trece neobservată pe sub monumentală ușă de intrare, păzită de zece indivizi înarmați cu mitraliere înfloritoare. Temerarul, care ar fi trecut neautorizat pragul, ar fi fost ciuruit într-un minut de o mie de gloanțe, desigur după ce ar fi murit de frică la vederea paznicilor.

Holul imens, un semicerc cu raza de 30 m, era îmbrăcat în marmură, presărat cu statui și plin de o lumină dulce-solemnă.

Mata Harry se strecoară pe sub o altă ușă, care dă spre un salon, albastru de la zugrăveală până la mobilele de nylon, păzit de trei indivizi, și ajunge la o ușă de oțel. Dincolo se găsea o sală de consiliu, izolată de lume prin toate mijloacele tehnicii moderne.

Pe unde să intre?

Această problemă fusese de mult rezolvată. În perete, Mata Harry practicase o neobservată străpungere, care-i permitea liber acces în sala secretelor. O străbate ca pe o îngustă galerie de mină și în fața ochilor Matei Harry (recte, ai profesorului Gad și ai asistenților săi) se găsește o încăpere de 250 mp, în care aurul și pietrele prețioase sînt folosite din belșug.

În centru, la o masă rotundă, sînt așezate cele mai firoase și mai scârboase animale: miliardarii. Richard Bantley, regele neincoronat al Statelor Unite, stă într-un jilț mai impozant decât celelalte. Are 99 de ani și seamănă cu o prună uscată, tăvălită prin cianură de potasiu.

Alți 19 miliardari — cel mai tânăr are 62 de ani — ocupă restul jilțurilor mesei rotunde. Pentru un doctor de boli interne reprezentau o colecție dintre cele mai interesante. Sînt mai mult morți decât vii. Sînt mai mult strigoii decât oameni. Regele conservelor își agită energic gura știrbă:

— Dușmanul nr. 1, mai bine zis singurul dușman, este profesorul Gad. Dacă-l vom distruge — pe el și laboratorul lui — ne vom putea continua afacerile. Eu voi vinde conserve, și oamenii îmi vor da aur. (Pune pe masa rotundă o pungă în care bagă o mână de mumie și o scoate plină de monede de aur.) Aur!! (Jucînd monedele.) Să-l strivim ca pe un vierme!

Regele oțelului, trăgînd din trabuc, își expune punctul său de vedere.

— Sîntem cu toții de acord în ce privește uciderea profesorului Gad. Să hotărîm asupra mijloacelor. Armele obișnuite s-au dovedit neputîcioase. Propun să întrebuișăm cîteva bombe cu hidrogen. Firește, sînteți de acord (aprobări). Mister Bantley, d-voastră ce părere aveți?

— Sînt de acord, mai este vorbă. L-am chemat pe profesorul Cogan, creierul producției de bombe atomice. Profesorul Cogan este un savant desăvîrșit și...

În fereastră se izbeau monede de aur, producînd un zgomot asurzitor.

Richard Bantley întrebă într-un dictafon :

— Cine îndrăznește să arunce cu pietre în fereastră?

O voce :

— Nu știu sir. Peste tot plouă cu aur,

— Cu ce, idiotule?

— Cu aur, sir.

Bantley urlă „miliarde de draci“!!!, sare din jilț și se repede la fereastră.

În curte, sub ploaia de aur, șoferii, secretarii, paznicii, lacheii se ridicau și se aplecau, culegînd monede de pe jos.

Richard Bantley avea obiceiul să saliveze abundent cînd vedea aur. Buzele i se acoperă cu clăbuci. Sîngele îi circula mai repede, întinerindu-l cu 10—15 ani.

Curioși, ceilalți miliardari se reped și ei la fereastră. Muirele și mișcările lor exprimă o nemaicunoscută uimire și o poftă infinită. Par niște gorile în fața unui munte de nuci de cocos. Regele pneurilor apucă tremurînd brațul regelui făinii, care se albise la față. Astmaticul rege al conservelor respiră horecîind, simțîndu-și plămînul închis ca într-o cutie de metal. Regele alcoolului se așază amețit într-un fotoliu. Regele oțelului devine moale ca un metal topit.

Continua să plouă cu monede de aur.

Turma de miliardari nu se mai poate stăpîni și se năpustește în curte. Își umplu buzunarele cu aur, mușcă monedele, se tăvălesc pe jos, îmbrățișînd pămîntul aurit, țipă „Aur“, „Aur“, cu o bucurie preistorică, și brusc — regele nylonului băgase mîna în buzunarul regelui lemnului — se încinge o bătaie cu horecîieli, cu mușcăături, cu insulte (porcule! hoțule! asasinule!) și cu pumni fără putere, toate curgînd ca niște confete într-o sală de bal.

Data fiind vîrsta venerabilă a combatanților, nu se putea distinge la sfîrșitul luptei cine a învins; în orice caz zăceau cu toții pe ringul de aur, de abia trăgîndu-și sufletul. Își strigă în zadar personalul respectiv : „Fred ! James ! Bob ! Lasă aurul și vino cînd te chem ! Francisc !“ și, neavînd încotro, se tirăsc spre automobile, se instalează la volan și pornesc spre New York, în timp ce ploaia de aur continuă să cadă.

La fel procedează și Richard Bantley, însă pentru a se instala în jilțul de pe care se ridicase în urmă cu 20 de minute.

Abia își trase puțin sufletul și își făcu intrarea profesorul Cogan.

— Profesor Cogan! Simt că-mi crapă capul! Ai văzut ce-i afară? Ce nenorocire!

— Este opera profesorului Gad.

— Cred că se întrece cu gluma. Trebuie distrus urgent!

— Imposibil.

— Citeva bombe cu hidrogen și Gad se va cuminti pe vecie.

— Putem folosi bomba cu hidrogen, însă cine știe unde s-a ascuns profesorul Gad în pământ. Și cine știe, dacă-l irităm, la ce ne putem aștepta din partea lui. M-ați chemat ca specialist în fizica atomică și în această calitate vă sfătuiesc să cădeți la înțelegere cu profesorul Gad.

Richard Bantley trîntește un pumn violent în masa rotundă.

— Ești un rău sfătuitor, Ben! Vrei să cerșesc pacea, eu, Richard Bantley, regele Statelor Unite?

Dar de sub jilț, prin Mata Harry, vocea profesorului Gad răsună puternic în sala imensă:

— Stăpînirea ta s-a terminat Richard Bantley! Ex-rege al Statelor Unite, du-te dracului!

Și jilțul pus în mișcare de razele gravitronice emise de Mata Harry începe să alerge spre ținta indicată.

O vagă explozie atomică a unei bombe cit un fir de praf, și ușa grea de două tone dispăre sub privirile îngrozite ale lui Bantley și Cogan.

Jilțul cu victima sa aleargă prin vastele încăperi, coboară vertiginos scara monumentală de la intrare, aruncă în neant poarta și, cu 60 km pe oră, se îndreaptă spre New York, pe sub magnifica ploaie de aur.

Culegătorii de aur din curte, care încetaseră să se mai mire de mult, stringeau de zor monede.

Nu se mirară nici cînd profesorul Cogan cobori în goană scîrîie, cu părul vitvoi, urlînd ca din zece plămîni și se azvîrli la volanul automobilului său.

De la început, automobilul trece zvicnind sălbatic la 80 km pe oră și e cit pe aici să ajungă jilțul în care se zbătea ca în gură de șarpe ex-regele Statelor Unite. Dar Mata Harry, care era atît de puternică încît transformase în glumă detronarea lui Bantley, își mărește viteza la 120 km. Profesorul Cogan apăsă pe accelerator. Mata Harry trece la 180, apoi la 200 km, și jilțul zburător se pierde în zare.

Profesorul Cogan stopează desperat.

Sare pe șosea și se plimbă pe lângă automobil ca un leu în cușcă. Deodată își dă o palmă peste frunte în semn că a găsit o idee.

Pe o treime ușurat, se așază la volan și ca o vijelie — ahi! dar vîntul care bătea nu-i putea răcori fruntea — ajunge la poligonul atomic pe care-l conduce. În buzunarul de la piept stă însă ascunsă musca nr. 7. Paza firește este foarte strictă, dar profesorul Cogan, care devenise un cal troian, e salutat respectuos de toți. Intrase un spion și toți salutau.

În biroul său, profesorul Cogan se îndreaptă spre un safeu și scoate un plic negru.

Iată ce începe să citească profesorul Cogan (și așadar și profesorul Gad):

„Profesorului Cogan. În cazul când interesele superioare ale țării MELE o cer și când EU...”

Aici profesorul Cogan fu înțepat de musca nr. 7 și adormi instantaneu. Aceeași soartă au avut-o alte zece persoane din poligon.

Pilotul muștei nr. 3 este alarmat. Mica rachetă nu poate intra în laboratorul central al poligonului atomic 2, subvenționat de regele nylonului.

— Ce este de făcut, d-le profesor? Nu pot intra în această clădire. Totul este bine închis și pereții cred că sînt groși de 10 m.

— Fii foarte atent, Fred! De acolo vor trimite o bombă cu hidrogen teleghidată. Du musca lângă fereastra de oțel.

De abia executase indicația, cînd o cloară apucă în cioc musca nr. 3 și zbură spre cuib, unde o așteptau puizerii flămînzi.

Asistentului îi scapă o exclamație ireverențioasă („afurisita!“). 16 secunde importante se scurg, și musca nr. 3, forțînd ciocul cloarei, revine la locul de unde a fost răpită.

Și cum cloara părea nedumerită, ca în La Fontaine, Fred îi strigă:

— Să te înveți minte, că nu tot ce zboară în secolul al XX-lea, se mîncă, drac cu penel.

Musca sosise la timp.

Fereastra de oțel se deschidea. Îi avertiza pe profesorul Gad (d-le profesor!!...)

O rachetă, modestă în aparență, pornește. Are 5 cm diametrul maxim, iar lungimea — 20 cm.

Un fior rece cuprinde inimile asistenților.

— Urmărește-o cu musca nr. 5 la un km distanță, Fred!

— S-a executat!

— Peste zece minute va fi deasupra noastră. Să nu vă fie teamă! Aveți încredere în mine!

Racheta venea din fundul Statelor Unite, trecînd fulgerător peste orașe, peste fluvii, peste cîmpii, peste păduri.

— În 30 de secunde, anunță profesorul Gad, vom asista la explozia ridicolă a bombei cu hidrogen.

— Nu înțeleg... începe Bill, și restul îi ingheață pe buze.

Racheta apăruse la orizont, o rază o învăluî, o paraliză și, ca și cînd ar fi fost strîns cu putere în mină un castravete murat, un lichid se scurge din ea.

*
*   *
*

Richard Bantley, cel mai fioros și cel mai bogat gangster din Statele Unite, urla neputincios și îngrozit în jilțul care înnebunise. Nu putea să sară din el pentru că viteza era amețitoare și nu știa ce i se va mai întîmpla, o dată intrat pe mina profesorului Gad.

Continua să plouă cu monede de aur. Ici-colo, de-a lungul șoselei, oamenii le culegeau cu egală lăcomie și uimire.

Cînd intră în New York, trebui să zboare la trei metri înălțime, întrucît străzile erau blocate de culegătorii de monede.

10.000.000 de oameni umpleau arterele de circulație, scuarurile, erau căfărați pe acoperișuri, agitău plase din ferestre și balcoane, alergau, se aplecau și se ridicau, se tăvăleau prin praf și urlau ca o sută de stadioane unișe de fotbal.

Mata Harry tocmai îl depuse pe Bantley pe acoperișul W.C.-ului de aur, când împreună cu monedele începură să cadă din cer și foi de hîrtie.

La etajul 80 al unui building, un nebun sau poate un om cu mintea sănătoasă, care prinsese primul o foaie, urlă înspre adincuri :

„Gentlemen, nu vă mai obosiți, stringînd monede de aur. Ele nu mai valorează nici cît o cutie goală de conserve, pe care o aruncați la gunoi. Fizica atomică fabrică aur sintetic.“

După aceste cuvinte, aruncă tot ceea ce strînsese timp de o oră — 20 kg de aur.

Bineînțeles, nimeni nu-l auzi și nu-l văzu în hărmălaia generală. Panica coborî și la celelalte etaje și, ca un ciclon, cuprinse trotuarele.

Aurul, care-i lega pe oameni, își pierduse forța.

Fiecare azvîrlî metalul strîns cu patimă și o fugă fără sens în toate direcțiile se dezlănțui.

O lady grasă aruncă la lada de gunoi a istoriei cele două brățări masive de pe brațe și din fugă se împiedică de un morman de aur, pe care se întinse cît era de lată. Căzuse lingă W.C.-ul de aur.

Bantley o văzu și, cum era omul acțiunilor geniale, îndrăznește și fulgerătoare, sări pe părțile moi ale întîmplătoarei lady. Firește, un sac cu oase uscate nu o deranjase prea mult, sărînd în sus, îl apucă pe Bantley de piept, întrebîndu-l: „Cine ești, moicule?“ și îi trase două perechi de palme.

— Ar trebui să fiți fericită de onoarea pe care v-am făcut-o. Sint Richard Bantley, regele aurului.

— Regele aurului?!?! Ha! ha! ha! hohoti grasa lady și leșină de ris.

De pe ultima terasă a lui Building States Empire se aruncase un om, stringînd la piept un pachet de acțiuni ale societății de navigație aeriană „Atlantic-Pacific“. Desperarea îl împinsese la acest gest spectaculos, însă prudența îl sfătuisese să-și ia și o parașută, pe care o deschise pe la 100 m.

Alcineva, un individ subțire și nervos, tot desperat, văzînd această scenă, însă neavînd la îndemină o parașută, aruncă de la etajul 50 pernele și plăpumiile din apartament. Se adresă apoi, în plină furie, unui portret îndoliat :

— Pentru ce ai murit, unchiule? Și ce vrei să fac cu minele tale de aur?

Și îl pocni cu o pernă.

Bantley fu prins sub parașuta prudentului sinucigaș.

După un timp și după ce fu călcat în picioare de 20—30 persoane, reuși să se degajeze.

O luă la fugă fără să știe unde, așa cum făceau milioane de new-york-ezi. Instinctul de conservare, intrat într-o panică extraordinară, se dezlănțuia muscular. Oamenii fugeau, își agîtau brațele, urlau.

Ajuns în dreptul unei băcănii, din care proprietarul, hohotînd de ris și de plîns, arunca în stradă mărfurile, Bantley alunecă pe un calup de săpun de rufe calitatea I și nimeri într-un butoi cu miere, de unde ieși foarte dulce.

Tocmai o turmă de boi trecu val-vîrtej. Se feri la timp, destinul tragic țînîndu-l în viață spre a-și ride de el.

De la etajul 70 sosea accelerat o pernă, care-i căzu în cap explo-dînd. Fiînd uns cu miere, penele se așezară pe el ca altădată pe răpo-

satele păsări. Și Richard Bantley alerga prin oraș ca într-o uriașă sală de bal mascat.

Încă un ceas mai dură talmeș-balmeșul newyorkez. Cind pe bolta, care se întuneca, apăru surizînd sarcastic luna, New York-ul se împărți în două: în desperații și în calmi. Desperații, nemaiputînd cumpăra cu aur alimente, credeau că vor cădea pradă foamei. Această idee îi făcu să fugă în afara orașului, înspre cîmpiile pe care se coceau griul, porumbul, ovăzul etc. Fluviile umane curgeau în întunericul dintre building-uri. Ici-colo cite o torță lumina fețe congestionate de spaimă și de oboseală.

Calmii se adunaseră în marile piețe. Într-un loc, un orator, suit pe un camion, cerea:

— Grevă generală!! Prin unirea noastră să dăm patronilor care și-au pierdut capul, o lovitură teribilă!

Hazardul l-a adus pe Bantley în fața W.C.-ului de aur, în momentul cînd un ins îl părăsea. Era evident că-l folosise. Lovitura fu de nesuportat. „Vasăzică — raționă pentru ultima dată Bantley — aurul a devenit un metal obișnuit.“

Căzu la pămînt și pentru totdeauna părăsi Statele Unite: sub aparența unei giște, cadavrul ex-regelui aurului zăcea în scuar..

...Richard Bantley deschise ochii. Capul îl dorea îngrozitor. Încă nu știa dacă înviase din morți sau părăsise un coșmar.

— Profesorul Gad vă așteaptă, sir! rosti dictafonul.

— Cine?! Miliarde de draci!!

Și Bantley sări din pat, se îmbracă rapid și năvăli în birou.

— Bună dimineața, d-le Bantley! îl salută profesorul Gad ridicîndu-se din fotoliu. Ați promis ieri seară Universității Atlantice un fond de 15.000.000 de dolari pentru studierea transmutației elementelor. Generozitatea d-voastră..

Bantley nu se mai putu stăpîni. Urlă: „Ieși afară, mizerabile“!! și, deschizînd o ușă discretă, intră în baie, unde își făcu un duș rece, purificator.

Sfîrșit

O AVENTURĂ PE „NAVA MORȚII”

Ieșisem numai de zece minute din sala de operație. Pot spune că eram fericită, entuziasmată de succesul meu; de succesul primei mele laparatomii. Fusei fericită de toți colegii și chiar de profesor. Eram însă foarte obosită și de aceea tocmai mă pregăteam să plec spre casă, când, spre mirarea mea, sora m-anunță că sînt așteptată jos.

La ieșirea din lift, observai că în holul mare nu sînt decît cîteva persoane. Prin fața uneia din ferestre se plimba un bărbat de vreo treizeci de ani, înalt, cu păr negru ondulat. După indicațiile sorei, am recunoscut pe curiosul meu vizitator. Dar cine să fie? Înaintam tocmai spre el, când, întorcîndu-se, mă zări. Probabil mă cunoștea, căci se apropie imediat. Remarcai silueta-i elegantă și fața cu trăsături regulate, chiar frumoase, dar oarecum aspre. Cînd ajunse la cîteva pași, rosti cu o voce profundă, foarte plăcută și cu un ușor accent străin:

— Iertați-mă! Mi se pare — domnișoara doctor Enăceanu?

— Da, Enăceanu. Însă...

— Însă nu mă cunoașteți și vă miră desigur vizita mea. Permiteți-mi să mă prezint: Paul Cristescu, biochimist. Și acum dați-mi voie să vă spun pentru ce v-am deranjat.

Am luat amîndoi loc pe niște fotolii aflate în jurul unei măsuțe. O vreme n-am spus nimic. Îi priveam ochii mari, de un verde intens, ciudat, care păreau ireal de strălucitori. Continuă cu multă volubilitate.

— Dumneavoastră ați publicat acum vreo două luni o broșură cuprinzînd impresii asupra experiențelor pe care le-ați efectuat folosind o substanță ciudată. Ați numit-o Z_1 . Am citit lucrarea dv. Azi interesează din ce în ce mai mult problema prelungirii vieții. Dv. folosiți o metodă foarte interesantă și compoziția substanței Z_1 mi-a părut excelentă. Tocmai începusem și eu niște experiențe, avînd un scop identic cu al dv. Din nefericire, ați abandonat ideea și văd că vă ocupați intens de chirurgie.

— Chirurgia e de fapt ramura mea. Numai datorită unei idei, care s-a dovedit greșită, începusem la un moment dat să mă ocup de problema longevității. Foloseam într-adevăr substanța Z_1 , care s-a dovedit a fi însă mai tirziu o substanță slabă.

— Și ce-ați zice dacă ați afla că eu am continuat experiențele cu Z_1 și că, modificîndu-i nu cu mult compoziția, am ajuns la rezultate remarcabile?

— Dumneata!?! Să fie posibil? Dar cum asta?

— Domnișoară, numai datorită faptului că v-am deranjat v-am dat aceste lămuriri. Așteptîndu-vă, am aflat de la soră că ați făcut chiar azi o operație. Prima dv. operație. Pentru a vă explica procedeul de

lucru cu Z₂, noua substanță pe care am obținut-o și care, vă repet, are la bază pe Z₁ al dv., mi-ar trebui cel puțin o oră. Astă-seară sînteți desigur extenuați. Eu am trimis substanța la laborator pentru analizarea efectelor ei. Mîine sînt liber. Dacă vă interesează, spuneți-mi unde vă pot găsi și mi-ar face plăcere să vă arăt rezultatele pe care le-am obținut cu Z₂.

— Bine, dar dumneata crezi că voi mai putea dormi în noaptea asta? N-ai putea chiar acum să-mi dai cîteva lămuriri, măcar generale asupra...

— Vă repet, domnișoară, mîine vă stau cu totul la dispoziție. Azi sînteți foarte obosită și explicația nu e chiar atît de simplă... Dar știți ce? Vă pot da cîteva lămuriri. Mi se pare că voi să plecați. Vă voi conduce, dacă-mi dați voie, acasă. Am mașina jos. În timpul drumului voi încerca să vă arăt ce-i cu Z₂. Primiți?

— De acord. Să-mi iau numai pardesiul și mergem.

Peste cinci minute eram într-un turism elegant care așteptase în fața spitalului. Abia cînd porni motorul întrebai:

— Iartă-mă, dar dumneata mi se pare că ai un accent străin. Ai fost plecat din țară?

Răspunsul veni scurt și tăios:

— Sînt de două zile în România pe care am părăsit-o acum 13 ani. Cînd îi privii fața, tresării. Era cu totul alta. O mască rece, disprețuitoare, sarcastică. Continuă rezeptiv și cu un glas străin:

— Privește Bucureștiul! Îl vezi pentru ultima oară.

— Pentru... cum!?!

— Cum ai auzit. Pentru ultima oară.

— Ce-nseamnă asta? Unde mergem? Oprește imediat!

— Privește în dreapta!

N-am văzut nimic anormal în dreapta. Străzi luminate, oameni grăbiți. Ne apropiam de marginea orașului. Intorsei revoltață capul, dar, în același moment, simții ceva pe față și mirosul specific, binecunoscut de cloroform, al sălilor de operație.

Apoi nimic. Nimic...

* * *

Cînd am început să-mi revin am avut impresia că mă trezesc dintr-un somn lung și greu. Misterioasa întimplare petrecută în mașină mi-a revenit cu o uimitoare rapiditate în minte. Am deschis ochii. Dar unde mă aflam!?! Părea că am ajuns undeva într-un oraș al viitorului. Aproape nimic din ce era în jur, nu înțelegeam. În încăpere plutea un aer plăcut, inimirosat, de floare, iar peste obiectele ciudate care mă înconjurau se țesea o lumină albastră, molatică, ce dădea impresia unei lumi ireale, de visare.

Ce era asta?! Nu visam totuși. Am dormit oare un secol sau mai mult și sînt un obiect de experiență al oamenilor viitorului? Ce era cu toată această lume fantastică în care mă găseam? Stăteam întinsă într-un fel de fotoliu pat, dintr-o materie asemănătoare cu buretele, și aparent pneumatică, alcătuită în orice caz o mobilă foarte confortabilă. În dreapta, două mașini bizare îmbrăcate în ebonită albă. Din ce secol, nu știu. De jur împrejur, dulapuri, în pereții camerei. Totul în alb și cenușiu. Plafonul, la trei metri înălțime, părea de cristal. De acolo izvora lumina aceea ciudată și care îmbrăca parcă totul în mister. Mă

ridicai cu ușurință. Mă mișcam în mod absolut normal, ceea ce îmi dădu curaj. Pașii mi se afundară într-un covor moale dintr-o materie poroasă, gri, asemănătoare cu aceea din care era confecționat fotoliul. În stînga era o ușă. Mă apropiai și vrui să întind mina să deschid. Dar, înainte de a o atinge, se trase singură înlături, încet și fără nici un zgomot, făcîndu-mi parcă loc să trec. Dincolo de ea, se deschidea un coridor luminat de o sursă de lumină rece ce cădea din plafon. Lungimea lui mă convînsese că eram într-o clinică, o universitate, un spital sau așa ceva. Dar unde? Cînd? Nu știam. Nu știam și simțeam că nici cu mine nu mai știu ce e. Cum ajunsesem aici? Ce se întîmplase cu ciudatul meu „răpitor“... Nu îndrăznii să trec pragul camerei. O teamă ciudată de necunoscut pusese stăpînire pe mine. Mă retrăsei instinctiv îndărăt, fără a-mi lua ochii de la marginea ușii. Dar imediat ce mă depărtaî, încet și cu aceeași liniște misterioasă, ușa se închise singură... Uimită? E puțin zis uimită. Simțeam nevoia să stau întinsă. Tot ce era aici depășea puterea mea de gîndire. Îmi auzeam clar bătăile inimii accelerate de emoție. Am rămas cred jumătate de oră nemișcată, cu ochii închiși, încercînd să-mi reamintesc ceva din trecut. Nimic. Ultimele mele cunoștințe despre lume se terminau în mașina individului acela ciudat. Cum spunea că-l cheamă? Paul parcă. Nu mai înțeleg nimic din toată aventura aceasta. Și ce liniște domnește aici! Trebuie să mă mișc, să merg, să fac ceva. M-am ridicat și am privit din nou în jur. A, în dreapta, în fund, o ușă deasupra căreia scria birou. Acolo trebuie să fie un calendar, o hîrtie, o mapă, ceva. Mă apropiai. Parcă mi-era și frică s-o deschid. Dacă se va deschide? Am apucat cu atenție maneta de ebonită și am simțit că ușa cedează ușor. S-a deschis alunecînd pe podea și lăsînd să se vadă un scaun înalt, capitonat cu aceeași materie ciudată, cenușie. În același moment, dintr-un panou aflat deasupra capului pe peretele din față izvorî o lumină clară, minunată, ca de zi, iar cea albastră se topi parcă în tavanul ce acum devenise alb, imaculat ca o coală de hîrtie. Mă instalai la birou. Deodată, în spate, auzii o voce cunoscută, veselă:

— Bravo. Nina! Îmi place să observ c-ai început să te acomodezi cu viața nouă.

Tresării și, întorcînd capul, îl zării pe biochimist. Oricît de supărată aș fi fost pe el pentru brutalitatea din seara aceea, era oricum un om din lumea mea, așa că mă ridicai surprinsă, zîmbînd.

— Cum, și... domneata aici?

Păru un moment amuzat de întrebarea mea și pronunță ironic:

— Cum, și eu aici? Dar unde crezi că te aflî?

— Tocmai asta voiam să te întreb și eu. Unde sîntem? În ce an? Cînd?

— „În ce an“? Hm! Nu știu ce o fi în mîntea ta, Nina, dar găsesc că întrebarea e amuzantă.

— Bine, dar tot ce este aici?... În sfîrșit, unde sîntem? În București?

— Ți-am spus aseară că vezi Bucureștiul pentru ultima oară.

„Bucureștiul pentru ultima oară“... „Aseară“... Vasăzică somnul a durat numai o noapte!? Dar Bucureștiul? Dar Bucureștiul? Ce era cu Bucureștiul, de spune că l-am văzut pentru ultima oară? Repetai cu voce tare:

— Bucureștiul pentru ultima oară?! Cum asta? Unde sîntem? Ce-i cu orașul?

— Deocamdată există, dar peste 24 de ore va fi un morman de ruine fumeginde. Poate nici atât...

— Cum?!? Un morman de ruine... fumeginde? Dar cum asta?

— Foarte bine. Va arde împreună cu lumea întreagă.

— Cum?!? Ce înseamnă asta? Dumneata ești.. nebun!

— O, ce cuvînt în vocabularul unui medic! Voiți poate să vă exprimați îndoială cu privire la deplinătatea facultăților mele mintale... Vă asigur că sînt tot atît de „nebun“ pe cît sînt ceilalți oameni ce trec de normali. În realitate, lumea e plină de alienați, într-un grad mai mult sau mai puțin înaintat. De aceea și trebuie să piară.

— Să piară?!? Dar bine, în definitiv, noi unde sîntem? Ce-i aici? Marte? Luna?

— La loc la birou! Dacă vrei să știi unde sîntem...

Mă supusei fără un cuvînt.

— În stînga este o pedală. Apasă pe ea!

M-am conformat. În același moment, orice urmă de lumină dispăru, iar cel de-al doilea tablou prinse viață. Cele mai fantastice îmbinări de nuanțe verzi-albastre apăreau în toată splendoarea lor. Ierburii marine, alge diferite și minunat colorate. Totul se ondula, șerpuia, închipuînd o lume nemaivăzută, fără sclipiri, contraste sau reflexe și totuși amețitor de frumoasă. Rămăsesem fermecată, mută de admirație, privind și uitînd tot ce mă înconjură. Auzii în spate vocea sunînd puțin disprețuitor:

— Ți place?

— E minunat!

Îi simții mâinile puternice prinzîndu-mi umerii.

— Minunat!? E numai neobișnuit, Nina. Sint lucruri mult mai frumoase. Acolo, jos. Sîntem numai la 40 de metri sub apă. Și într-un loc lipsit aproape complet de faună.

Vocea căpătase din nou accentul cald, plăcut, cu care vorbea în seara aceea. Continuă:

Miine îi vei vedea și pe locuitorii oceanului. Atunci va fi cu adevărat minunat.

Vocea îi deveni iarăși rece:

— Apasă din nou pe pedală!

Aș fi vrut să mai stau, să mai privesc, dar îmi reamintii că nu știam încă unde sînt și ce-i cu mine... Împinsei totuși cu părere de rău pedala. Lumina se aprinse din nou. M-am întors:

— Și totuși unde sîntem? Pe un submarin. Văd. Dar ce cauți aici?

Ce vas e acesta?

— Prea multe întrebări. Să mergem la masă. Se spune că dacă pui întrebări multe îmbătrînești repede. Vrei să îmbătrînești repede?

— Sîntem în Marea Neagră?

— Nu credeam că există o femeie care vrea să îmbătrînească. În Marea Neagră? Nu. Apasă pe pedala din dreapta!

Altă pedală! Mă executai din nou. Se lumină acum cel de-al treilea tablou înfățișînd o hartă a planiglobului.

— Privește aici!

Îmi indică un punct mic în Oceanul Pacific.

— Aici sîntem.

— Dar cum? Cînd am ajuns aici? Cu ce?

— Iarăși prea multe întrebări. Acum să mergem!

Vrui să mai întreb ceva, dar mi-o luă înainte:

— Bine, dar nu ți-e foame? Trebuie să fie aproape 16 ore de când n-ai pus nimic în gură. Să mergem!

Încăperea în care am intrat nu era prea mare și era mobilată numai cu o masă dintr-un material alb, fixată în mijlocul încăperii, și o canapea în formă de potecavă, așezată împrejurul mesei.

După ce m-am așezat, mi-am dat seama că mi-e într-adevăr foame. Am observat că masa era făcută special pentru două persoane, în dreptul fiecăruia, se afla un tablou cu o sumedenie de butoane. O simplă apăsare, și o porțiune din masă se deplasa încet înlături, iar în sertarul ce ieșea la iveală găseai felul comandat. M-a uimit bogăția meniului și excepționala lui pregătire. Tocmai terminasem, când auziram o sonerie. Deasupra ușii se aprinse pentru câteva clipe un tablou mic, roșu.

— Aha! Să mergem, Nina! Am ajuns... la destinație.

— Unde am ajuns?

— Vei vedea mai târziu.

— Eu vreau să văd acum! Și mai întâi ce caut aici? Și cât timp voi mai sta? Ce-i cu toată această aventură ciudată? Ce-s aceste expresii care mă scot din sărite: „Bucureștiul va dispăre“. „Am ajuns la destinație“. Care destinație?

Mă privi amuzat și rosti încet ca pentru sine:

— Mda! Trebuia să aibă loc o dată și explicația asta. Ei bine, să mergem și vei înțelege totul. Dar, de la început trebuie să știi că simțem singurii oameni de pe vas. Peste două zile vom fi singuri în lumea întregă, căci îi voi da foc.

— Ii vei da foc?!

— Da. Și te asigur că spun toate acestea fiind complet sănătos. Totuși crezi, desigur, că n-aș putea-o face. Spre a te convinge, urmează-mă!

Eram năucită. Nici nu știu cum am ajuns în coridor și cum l-am străbătut. La capătul lui am pătruns, printr-o ușă scundă, într-o încăpere largă. La o masă mare, plină de cadrane, butoane și manete stătea un tinăr privind țință un tablou din fața lui. Nici nu întoarse capul. Salută numai cu un „Noroc, căpitane!“ Călăuza mea mormăi ceva. Tinărul urmă:

— Totul în ordine. Ne găsim în pătratul 4.031, la 5 metri sub apă. Adâncimea oceanului 6.030 metri.

M-am adresat lui Paul:

— Așadar, nu simțem singurii oameni pe vas?

A zîmbit:

— Da. Il uitasem complet pe Jack. Vino acum să vorbim!

L-am urmat din nou pe coridor. Am intrat într-o cameră imensă. În jurul nostru pereții erau numai butoane și inscripții.

— Ce este aceasta?

— Este biblioteca și discoteca. Ia loc! Ascultă-mă, Nina! Am construit acest vas din materiale plastice pe care nu le cunoaște lumea. În mod teoretic ele sînt, în anumite condiții, inuzabile. Auzi? Inuzabile! Dar aceasta nu-i nimic. Nina, de mii de ani oamenii au căutat un balsam minunat care, multă vreme a părut doar o himeră: elixirul vieții, al tinereții. Te apucaseși și tu să-l cauți sau, mă rog, ceva asemănător. N-ai reușit nimic, ca toți ceilalți de altfel. Ascultă-mă bine: posed această substanță care împiedică îmbătrînirea, distrugerea, consumarea vieții. Este de fapt elixirul vieții. Nu poate întineri, dar păstrează tinerețea și sănătatea omului; păs-

trează la infinit corpul, în condițiile în care era atunci când a început folosirea elixirului. Nina, lumea și-a imaginat trei minuni: viața veșnică, pe care o am, piatra filozofală de care n-am nevoie, dar în locul căreia am un material plastic inuzabil; și a treia minune: un aparat care să funcționeze la infinit, un perpetuum mobile. Ei bine, și pe acesta îl posed! Desigur, nu așa cum și l-au închipuit cei vechi. E de fapt un mecanism atomic ce pune în mișcare tot ce-i aici. Combustibilul său este uraniul pe care apa mării îl furnizează într-o cantitate atât de mare încât niciodată aparatul nu-i va duce lipsă. Jules Verne și-a imaginat un Nemo, un geniu care se retrage dezgustat, urind omenirea, în fundul mărilor. El nu voia să mai aibă de-a face cu omenirea. Dar eu o urăsc pentru hidoșenia și murdăria ei, și o voi distruge. Lumea va arde și apoi va pieri sub apa ce va inunda totul din pricina topirii ghețurilor de la poli. Acum înțelegi de ce spuneam că omenirea va dispărea? Speri încă probabil că am greșit. Dacă ai fi specialistă, ți-aș pune în față calcule; sînt verificate de mașini electronice. Stăpînesc o forță uriașă, pe care ar fi păcat să n-o folosesc. E un uriaș lanț de explozii. Îți repet, peste o zi lumea va aparține amintirii. Vom fi unici reprezentanți ai speciei umane și vom aștepta apariția unei noi lumi. Am pregătit totul. Pereții vasului sînt nu numai cu neputință de distrus, dar sînt și impermeabili radiațiilor. A, dar să nu uit! Am să-ți limpezesc cîteva probleme care te privesc. În primul rînd, cum ai ajuns aici? După ce am terminat construcția submarinului pe insula lingă care ne găsim acum, am venit în România. Dar văd că trebuie să fac o digresiune. Află că tot ce-i aici era pentru mine și fratele meu. Eram doi orfani de 15—16 ani cînd s-a terminat cel de-al doilea război mondial. Părinții fuseseră săraci. Am rămas singuri, dar îndeajuns de conștienți de puterea noastră de muncă. Fuseserăm amîndoi elevi eminenți. În special fratele meu trecea drept un om cu o memorie minunată și un spirit analitic fermidabil. Era într-adevăr foarte inteligent și perspicace în totul. Mizeria în care am trăit în timpul războiului și dorul de aventură, specific vîrstei, ne-au determinat să fugim amîndoi în America, pe un vas, imediat după război. Am îndurat toate urălințele de care pot avea parte doi copii străini și orfani. N-am cedat un pas! Fiecare lovitură pe care o primeam era un îndemn. Cînd eu aveam 18, iar el 19 ani, eram amîndoi cu bacalaureatul luat. Îl luasem amîndoi într-o limbă străină, ia seama! Cunoșteam ce-i drept limba engleză din țară, dar în mică măsură. Ne-am apucat de muncă serios. Nici o libertate, un regim sever, ascetic. Toată energia a fost canalizată spre știință. Eu — radiochimia, el — fizica nucleară. Am citit enorm, enorm de mult. Cînd am descoperit, apoi, eu materialul inuzabil și Z_2 , iar el forța nucleară de care ți-am vorbit și sistemul de funcționare al acestui aparat, aveam 25—26 ani. Am fi putut trăi în glorie pentru oricare din aceste descoperiri. Glorie în fața cui? A unor nebuni și asasini? Totul în jur era o goană după avere, crimă, tilhărie. În sfîrșit, cînd mi-am terminat studiile am primit o comandă. Un miliardar nebun voia să devină celebru cutreierînd fundurile oceanelor. Am primit conducerea lucrărilor unui batiscaf. L-am construit, și în prima călătorie de încercare, pe care am făcut-o numai cu fratele meu, am reușit să ridicăm la suprafață o corabie scufundată, plină cu obiecte de preț. Am depozitat totul pe o insulă pustie și am prezentat miliardarului

vasul. Nu a primit să-i fim piloți. Ținea să devină singur celebru atingând 8.000 de metri adâncime. La cea de-a doua încercare a manevrat greșit și... „a atins fundul“, dar fără a se mai putea urca vreodată la suprafață. Noi însă aveam acum bani. Comoara descoperită în fundul oceanului era enormă. Ea mi-a dat posibilitatea să construiesc mai tirziu aparatul acesta. În insula aceasta am lucrat ca niște titani, pînă la istovire. Aveam 200 de muncitori care credeau că lucrează la un batiscaf. Toți necalificați pentru o astfel de lucrare. Altfel ar fi văzut și înțeles lucruri care ar fi putut compromite totul. Totuși nenorocirea a făcut ca de secretul aparatului și al materialului să se audă. Îți inchipui spaima fabricanților de nave și armament naval. Și-au inchipuit că vreau să-i concurez. Printr-o imprudență, fratele meu le-a căzut în mină. Ur-marea a fost o încercare de șantaj din partea lor, la care fratele meu a răspuns sinucigîndu-se. Cei care îi cauzaseră moartea ar fi putut continua șantajul, căci eu n-aveam de unde ști de moartea lui. Au preferat să-mi trimită cadavrul său spre a se răzbuna de spaima pe care le-o pricinuisem. (Aceasta deoarece, în același timp, un cercetător găsise un material mai ușor fabricabil și cu proprietăți ce păreau identice cu ale materialului meu. Evident, n-aveau de unde să-și dea seama de greșeală.) Dar situația era acum clară. Dacă pînă atunci nu eram convins că e bine să distrug lumea, acum eram hotărît. Am creat atunci „Nava morții“. Numai cu nava aceasta aș putea arde, distruge totul, toată lumea. Cum? Aparatul pe care-l vezi nu-i de fapt un submarin, adică nu e numai un submarin. Se poate transforma în turboreactor. Ai întrebat cum am ajuns într-o noapte din Marea Neagră în Oceanul Pacific. Acum cred că înțelegi. Apoi în locul reflectoarelor, care luminează în mod obișnuit calea vasului, se pot aprinde „reflectoarele morții“: Un uriaș generator de energie electrică ce poate carboniza totul în jur, pe o distanță de 1 km. Numai timpul mă face să prefer explozia nucleară acestui procedeu. Pentru a distruge cu electricitate lumea, mi-ar trebui poate ani. Cu forța termonucleară mi-ar ajunge o zi. Mai puțin chiar.

Dar să revenim. Am spus că trebuia să trăiesc aici cu fratele meu. Ți-am vorbit de moartea lui. Trebuia însă să fie ceva cu care să trăiesc, cu care să pot vorbi. Singurătatea e inebunitoare. Și atunci am venit în România. România era limba pe care o vorbisem tot timpul cu fratele meu chiar în străinătate. Venisem de o zi în țară, cînd te-am zărit pe tine, Nina. Mi-a venit atunci deodată ideea că o femeie ar fi nimerită să-mi țină compania. O soră de spital mi-a dat amănunte cu privire la viața ta. Erai fără rude și asta m-a determinat să mă hotărâsc. O persoană care n-avea să plîngă pe cei lăsați pieirii era foarte indicată. Afară de aceasta, ești o fată frumoasă, Nina. Așa că am născocit povestea cu Z₁, de care îmi spusese tot sora, te-am cloroformizat și am pornit spre Constanța eu mașina pe care o cumpărasem de două zile. Nimic nu părea suspect. Tu dormeai foarte frumos cu capul pe umărul meu. Am părăsit mașina pe plajă. Am luat o barcă de pe țarm și ne-am apropiat de punctul din mare unde lăsasem la venire submarinul. L-am făcut să urce la suprafață cu ajutorul unui sistem de telecomandă și... gata! Ei, acum ce zici, Nina, de toată povestea aceasta?

Ce ziceam? Eram copleșită. Mi se părea că trăiam un coșmar. Un om putea vorbi astfel? Dar cel din fața mea era oare un om? Era cea mai desăvârșită combinație de geniu și nebunie. Iar eu trebuia să asist alături de el la pieirea lumii? Era monstruos! Izbucnii, privindu-l cu ură:

— Aș prefera să fii nebun. Dar nu pari. Apoi tot ce-i aici începe să mă convingă că poți pune în practică tot ce-ai proiectat. Ești un monstru cum nu s-a mai văzut și imaginat vreodată. Ai furat tot ce-a creat, tot ce a gândit omenirea de mii de ani. Și acum vrei s-o distrugi... Ești... ești... Nu, nu există expresie care să...

— Ai să vezi însă că totul îți va părea normal peste câțva timp și ai să te simți bine aici.

— Niciodată! De ce nu m-ai lăsat acolo? Nu-ți voi fi complice la ceea ce vrei să faci! Niciodată!

— O, vorba asta „niciodată“! Uiți că avem înaintea veșnicia?

— Voi căuta să te împiedic în tot ce...

— Nu vei reuși nimic. Vei încerca să mă ucizi. Ei bine, nu vei izbuti. Pe vas nu numai că nu sînt arme electronice sau alte prostii de genul acesta, dar nu vei găsi nici măcar un briceag. Vei încerca desigur să fugi. Inutil! Chiar liberă fiind, n-ai putea face nimic pentru „salvarea omenirii“. Ai fi internată într-un ospiciu, imediat ce-ai deschide gura. Cine-ar putea crede ceea ce vei spune tu?

— Dar Jack, cine e? Ce-i cu el?

— Aha! Ți-a mai apărut o speranță... Ei bine, du-te și vorbește cu Jack!

Am ajuns în camera de comandă. Jack nici nu s-a întors. A rostit numai „Noroc căpitane!“

— Nu e „căpitanul“. Vreau să vorbesc cu dumneata. Poți să mă ascuți cîteva minate?

Nu primii nici un răspuns. Am repetat întrebarea. Aceeași li-niște. De ce? Are oare ordin să nu-mi vorbească? O fi surd? M-am apropiat și i-am atins brațul, dar mi-am retras mîna imediat. Jack era rece... Rece ca un mort. I-am privit de aproape fața. Am înmărmurit. Jack era un automat, o mașină vorbitoare... Am auzit în spate vocea cunoscută:

— Acum știi și cine-i Jack. Te asigur că e un excelent pilot. Vasul ocolește stîncile sau coasta printr-un sistem de radar sub-marin, așa cum ocolesc liliecii obiectele din jur, fără a le vedea. Dar crede-mă că nu vei reuși să-l influențezi pe Jack cu nimic.

M-am repezit indignată spre el.

— Nu se poate! Un om ca dumneata trebuie să împingă înaintea omenirea. Nu s-o distrugă. Ai fost înșelat. Lumea nu este plină numai de filhari și asasini cum crezi. Ai văzut doar o parte a vieții. Ea are mii. Te-ai rupt de lume, ai fugit de viață, trăind numai între cărți și eprubete. Trebuie să cunoști oamenii, lumea toată, viața, dragostea...

— O, o!... Ce elocvență! Ascultă, nu face să mai vorbim despre turpitudine și venalitate... Îți ofer nemurirea! Îți ofer posibilitatea să asisti la o nouă geneză... Vom aștepta pînă cînd din haos va răsări o viață, o nouă viață, o nouă umanitate... Una mai bună!

Am căutat totuși să-i vorbesc de menirea omului, de viață, de glorie, de datoria omului de știință, despre viața nouă, tot ce mi-a trecut prin cap. L-am implorat sau insultat cam două ore. Îmi răspundea ironic și întorcea totul în favoarea lui. Folosea speculații filozofice în care nu mă puteam măsura cu el. Și totuși nu-l puteam lăsa să facă ce avea de gând. Toată concepția lui era eronată. Era influența nefastelor opere scrise de filozofi care, incapabili să înțeleagă viața adevărată, o concepeau după imaginația lor neputincioasă și bolnavă. Erau teorii absurde, nebunești, îmbrăcate în forme aparent inteligente.

Am colindat tot vasul pe care mi l-a descris cu lux de amănunte. O adevărată țară a viitorului, care depășea tot ce-și poate cineva imagina. Biblioteca cu microfilme, discoteca uriașă și sute de opere de artă în copii excepționale. Las de o parte seriele automatizate. M-au nimit laboratoarele splendid utilate, sălile de gimnastică, de baie. Dar totul pentru două persoane. Pentru două persoane, o navă complexă de 300 de metri. Mi-am imaginat monstrul acesta trecând ca o rachetă peste lumea în ruine...

Și eu va trebui să stau, să asist la toate acestea... Simt că innebunesc!

Sint acum singura în camera mea. Ce o fi făcând el? O fi puțin oare să doarmă liniștit, când miine... Ieș pe coridor, intru în camera lui. Nimeni. În camera de comandă, numai Jack. În sălile de jos ale navei nimeni. Cobor, cant. Nicăieri nici o mișcare. Liniște... A!!! A ieșit din vas. Un costum de scafandru și un aparat de mișcare sub apă erau lipsă. Dacă aş fugi acum?! E unicul prilej! Mi-a arătat cum să îmbrac costumul și cum se folosește aparatul de mișcare. Dar dacă?... Mă repezii în goană pe scările rulante.

Cine și-ar fi putut închipui că numai 12 ore mai târziu priveam cu emoție cum omul pe care îl crezusem nebun, monstru etc. deschide ochii după un somn lung, odihnitor. Privi în jur, apoi întrebă cu sinceră mirare:

— Trăiesc? E cu puțință? Nina, tu? M-ai salvat tu, Nina?

— Da, dragul meu; dar nu sint sigură că nu te-am dăruit astfel unei morți lente.

— „Dragul meu!” Nina!?

M-am așezat lângă el; i-am luat mâinile.

— Acum nu mai are nici o importanță, Paul. Peste o zi, două, vom muri amândoi. Și totuși nu-mi pare rău. Acum nu vei mai distruge omenirea. Am distrus eu toate comenzile electronice ale aparatului.

— Ce-ai făcut? Ai..

— Da, Paul. Nu te puteam lăsa. Trebuie să înțelegi! Am rupt și demontat toate legăturile ce comandau pilele atomice. Am distrus sistemul care conducea izbucnirea exploziei nucleare. Vom rămâne însă aici pe tot restul vieții, căci nu mai funcționează nici un aparat. Creierul instalației tale atât de complexe a fost distrus.

M-a privit un moment cu o emoționată mirare și admirație.

— Nina, ai făcut lucruri pe care nu-mi închipuiam că vei avea curajul să le faci. Și totuși... ești un copil, Nina, un copil de 25 de ani.

— 24.

— Iartă-mă! Indicația sorei este de vină. Ascultă-mă, Nina, crezi într-adevăr că nu voi reuși să repar totul? Ce-ai putut tu distruge? Ia povestește-mi ce ispravă ai făcut?

— Te înșeli de data asta. Nu vei mai avea cu ce face legăturile. Toate firele pe care mi le-ai indicat ca importante le-am scos și aruncat în camera ecluzei aparatului. Apoi am distrus sistemul de deschidere al ușii.

În loc să se sperie, izbucni într-un hohot de râs:

— Auzi, auzi ce-a mai lucrat! Cînd spun eu că ești un copil, Nina! Așadar, îți inchipui că n-am și material de rezervă cu care să repar tot ce-ai putut tu strica? În patru-cinci ore voi repara totul. Vezi, sîrîcătoare mică, nu ți-am arătat camera de materiale și unelte, pentru simplul motiv că acolo se găseau și „obiecte tăioase”. Nu-ți inchipui ai că ar exista o astfel de cameră, nu-i așa? A, uită-te puțin în oglindă să vezi ce figură ai făcut!

Nu știu ce figură am făcut, dar a trebuit să mă sprijin de spatele fotoliului. Așadar, tot ce făcusem fusese zadarnic. Omenirea era încă în pericol!.. Paul se așeză zîmbind pe brațul fotoliului în care mă lăsasem eu:

— Te-am speriat, Nina! Și nu vreau să-ți pară nici un moment rău de ce-ai făcut pentru mine. Explozia nu trebuie să se mai producă. Miine vom merge pe insulă și vom demonta mașina aceea infernală, mașina care trebuia să producă explozia. Te miri, nu-i așa? Ai de altfel și de ce. Ascultă, Nina! Plecasem de pe vas cu intenția să fac o ultimă verificare a aparatului morții. Acolo, pe insulă, se află adevăratul aparat al morții pe lângă care submarinul este un pigmeu. Este un aparat care trebuia să producă explozia termonucleară în momentul cînd îi telecomandam eu. Pentru a nu se atinge nimeni de el, îl înzestrasem cu un dispozitiv ce semnală prezența oricărei mișcări din jur, iar cu ajutorul unor radiații nimicea pe autorul mișcării. Pe mine numai costumul antiradiant mă ferea de primejdie. Am făcut verificările aparatului de pe insulă. La baza lui se aflau principii descoperite de fratele meu și pe care el le dorise cîndva aplicate spre folosul omenirii. M-a frapat asemănarea între ce spuneai tu ieri și ce spunea el demult, atunci cînd făcuse primele descoperiri. Noi n-am urît lumea dintotdeauna. Aceasta a venit mai tîrziu, o dată cu nedreptatea și mizeria îndurată mult, prea mult timp. Și totuși, acolo pe insulă, am avut un moment impresia că nu fac bine punînd să funcționeze mașina morții. Mă întrebam ce-ar fi făcut el, fratele meu, în situația aceasta. Dar toate reflecțiile acestea le făceam îmbrăcat în costumul antiradiant și, ca urmare, în timpul drumului de întoarcere pe vas, rezerva de oxigen se sfîrși. Nu mai puteam urca la suprafață din cauza greutății costumului de scafandru care nu mai avea oxigenul necesar. Și atunci... am văzut moartea. Am văzut cu propriii mei ochi ceva ce voiam să impun omenirii.

Tăcu un moment apoi urmă:

— M-am trezit aici. Dă-mi voie să-mi imaginez ce-ai făcut tu în timpul acesta. Ai văzut probabil lipsa mea, ai profitat de indicațiile pe care ți le dădusem, ai coborît în sala mașinilor și ai distrus instalația centrală, poate mai mult. Am să văd eu cam ce mi-ai făcut. Îți repet însă: nu credeam că vei avea curajul să te atingi de aparate.

Apoi ai hotărît probabil să fugi, dar ai dat peste lumina nemișcată a farului meu submarin. M-ai transportat, îmi închipui cu ce greutate, pînă aici și m-ai readus în simțiri. Nu există cuvinte cu care să-ți pot mulțumi, Nina. Ai făcut lucruri pe care nu mi le puteam închipui. Eram ferm convins că mă urăști.

— Și te uram chiar atîta timp cît primejdului liniștea lumii.

— Nina, a-ți cere iertare în situația în care ne aflăm, iertare pentru purtarea mea, aș fi considerat înainte vreme ca fiind ceva banal și ca o simplă formalitate. Dar acum... Nu știu cum să-ți spun, Nina... Simt nevoia să te rog să mă ierți. M-am purtat cum nu se poate...

Îi întrerupsei :

— Paul, nu e nevoie de așa ceva. Sint fericită că...

O formidabilă bubuitură făcu să se cutremure nava. În încăpere, deasupra ușii, se aprinse o lumină violetă. Am tresărit amîndoi. L-am privit pe Paul. Maxilarele încheștate, ochii măriți de groază, fața albă. Sări în picioare, mă prinse de mină și porni în goană pe scările rulate, incremenite. Explozia... Explozia se produsese, mai bine zis începuse. Pretutindeni cadrane violete. Ele funcționează ! Am ajuns în camera de comandă. Jack nu scoase nici un cuvînt cînd trecurăm, ușa rămase deschisă, nemișcată (ca și celelalte de altfel). Paul se repezi și începu să manevreze butoanele, apoi se opri cu ochii țintă la cadranul violet al cărui ac se apropia de 60. Avea să urmeze cea de-a doua explozie. Mă simții prinsă de brațul lui, căci era să mă prăbușesc.

— Nina, nu te gîndi la prostii ! Aparatul nu funcționează cu întirziere. Dacă exploda din cauză că ai distrus tu sistemul de pe vas, ar fi explodat chiar atunci... La verificare de altfel totul era perfect. Cineva, nu știu cine, s-a apropiat protejat de un costum special și a produs explozia. Va urma acum cea de a doua... Apoi o a treia. Peste 5 secunde... Peste trei... Peste două... Peste una...

Nimic. Lumina violetă scăzu din intensitate și se stînsese. Am alunecat din brațele lui Paul într-un fotoliu. Simțeam pur și simplu că nu mai pot. Încordarea nervoasă făcu loc unei sfîrșeli. L-am privit pe Paul. Era cu ochii strălucitori de bucurie.

— Nina ! Știi ce-i asta ? Înseamnă că un om, care mi-e superior, a înțeles sistemul de funcționare a mașinii morții și a făcut-o inofensivă, deoarece explozia s-a sfîrșit după prima fază. Spun inofensivă pentru că aici, în mijlocul Pacificului, departe de orice drum navigabil, o explozie atomică este aproape egală cu nimic. Dar el ? Omul acela ciudat ? Poate s-a jertfit pentru asta ? Poate a produs explozia prin telecomandă ? ! Nu știu. Trebuie să mă duc să văd ce s-a întimplat ? Ce a fost ? Cine a fost ?

Am vrut să mă ridic și eu, dar a plecat singur. De fapt, nici nu cred că l-aș fi putut urma. Eram sfîrșită. Noaptea de nesomn, tot ce se petrecuse, tensiunea nervoasă, totul era halucinant, înnebunitor. Nu știu cît timp am rămas nemișcată, așteptînd. Mi s-a părut că e o veșnicie. Cînd se auziră pași, îi ieșii întru întîmpinare :

— În sfîrșit, cine a fost ?

— Cine, Nina ? N-ai să crezi. A fost... un eîrd de maimuțe.

— A, nu, nu se poate ! Cum asta ?

— Aveam fixat un aparat de filmat în apropierea mașinii morții care începea automat filmarea în momentul exploziei sau în momentul în care dispozitivul producea radiații. Acum cîteva minute am de-

velopat clișeele. Imi imaginez evenimentele cam astfel : cutia lucioasă le-a atras pe biete animale ; dar au văzut că ea produce moartea. Maimuțele sînt niște animale foarte inteligente. Au început să bombardeze cutia cu ce-au găsit, pînă au stricat sistemul de apărare al mîșinii. Cînd au prins apoi curaj, s-au apropiat. Le-au atras butoanele și cadranele lucitoare. Restul îl știi : explozia.. Niște maimuțe, Nina! De curiozitatea lor, pe care de altfel au plătit-o cu viața, depindea viața lumii întregi.

— Dar cum de s-a produs o singură explozie ?

— Acesta era lucrul pe care nu-l știam. Acum înțeleg, Nina. Formidabila explozie.. nu există.

— O ! Totuși ai calculat..

— Da, calculele sînt exacte. Dar numai teoretic această explozie poate fi produsă. Abia acum pricep totul. Înțeleg de ce nu i-au reușit fratelui meu unele experiențe. Cum să-ți explic, Nina ? Vezi : cea de-a doua explozie trebuia să ia naștere din prima, în focarul primei explozii. Teoretic era posibil. Practic, însă, nu. Cunoști sistemul ce se folosește la stingerea incendiilor foarte puternice ? O explozie cu un suflu uriaș stinge flacăra incendiului. Ceva în același gen s-a petrecut și aici, cu explozia nucleară. Ar fi trebuit ca cea de-a doua explozie să crească în intensitate timp de un minut. Dar ea a fost stinsă în momentul în care s-a produs, chiar de suflul celei dintîi, și n-a mai avut timp să se multiplice. E un amănunt stupid pe care nu l-am prevăzut și care nu poate fi înlăturat. Nu știu dacă el va putea fi înlăturat. Deocamdată explozia de care ți-am vorbit nu există.

Așa se încheie cea de a doua noapte pe „Nava morții“.

A doua zi, abia pe la 4 după-amiază, am luat masa. Intregul sistem automatizat funcționa normal. Am mîncat în tăcere, urmărindu-ne fiecare gîndurile. Abia cître sfîrșit, Paul deschise discuția :

— Nina, știi ce-am făcut eu azi toată ziua ?

— Ai reparat tot ce am..

— A, nu. Asta mi-a luat numai două ore. În restul timpului am citit, am lucrat în laborator, am gîndit. Am spus că am citit. Aveam aici pe vas și cîteva cărți ce erau în contradicție cu ideile pesimiste pe care le aprofundasem. Le luasem ca pe niște curiozități, căci pînă azi nu le deschiseseam. De abia cînd le-am deschis mi-am dat seama că există în ele o mulțime de adevăruri pe care nimeni nu le poate contesta. Pesimismul în fața lumii voastre noi devine sofism. Dar poate că n-aș fi înțeles dacă n-aș fi trecut prin țara pe care o părăsisem acum 14 ani. Dacă nu te-aș fi întîlnit pe tine, Nina ! Dar spune-mi, te miră mult schimbarea mea ?

— Într-adevăr, pînă ieri păream atît de convins de ceea ce faci și spui..

— Da. Însă cînd am văzut că „un calcul electronic“ poate fi dezmințit de practică, am socotit că nimic nu mai poate fi imposibil. Increderea mea în ecuații și formule a căzut. Am trecut la o verificare mai amănunțită a faimoaselor mele descoperiri. Ei bine, Z_2 este o substanță care conservă viața, dar nu la infinit, și o păstrează, o prelungeste, în detrimentul sistemului nervos. Așadar, e numai o amăgire ! Din fericire n-am folosit-o pînă azi. Înainte nu mi-aș fi putut închipui însă că o femeie ar fi putut să lupte cu atîta energie pentru

omenire, cînd avea posibilitatea să ducă o viață comodă și la infinit. Ah, infinitul, cu iluzia lui! E încă o lovitură pe care a primit-o planul meu. Am impresia că abia acum văd lumea pentru prima oară. Am trăit fără să știu pentru ce. Fără să cunosc siluetele oamenilor, adevărata bogăție, mai vastă și mai de nesecat decît chiar știința. Am vrut să distrug în loc să încerc să repar, să îndrept, și astfel mi-am risipit jumătate din viață. Dar am înainte cealaltă jumătate, pe care n-am s-o pierd în spovedanji absurde. Prima parte a vieții mele s-a sfîrșit cu un eșec. Tot sau aproape tot ce am creat va trebui să distrug. Vasul acesta își va găsi liniștea pe fundul oceanului. Conține multe lucruri valoroase, dar conține și multă nenorocire. Cred că n-ai uitat de „reflectoarele morții“ Ele nu sînt o eroare. Lumea n-are însă nevoie de așa ceva. În schimb, voi lua aici, în minte, tot ce poate fi cu adevărat folositor lumii. Dar prima parte a activității mele o voi închina altui țel. Știu că mai sînt oameni cinstiți, dar înșelați de acele teorii absurde care erau să mă piardă. Cunosc prea bine aceste teorii, dar acum îmi dau seama și de șubrezenia lor. Voi aprofunda viața adevărată și voi folosi vechile teorii ca pe niște arme împotriva acelorora ce le-au creat. Și acum să mergem! Să fixăm itinerarul drumului! Mîine vom fi în Marea Neagră. Mîine seară la București. Va fi ultimul drum pe care-l vom face cu aparatul acesta, aparat pe care Jack îl va scufunda apoi după indicațiile mele, în abisurile Pacificului. „Nava morții“ este un aparat mult prea capabil să distrugă, pentru a nu fi sortit pieririi și uitării.

Pe plaja încă umedă și pustie de la Vasile Roaită coborau dintr-o barcă de cauciuc doi oameni. O femeie tînără și un bărbat cu frunte înaltă și ochi mari, luminoși. Două siluete elegante răsărite din albastrul nesfîrșit al mării. Bărbatul aruncă o ultimă privire spre valurile înspumate, unde departe, acolo în adîncuri, călătorea spre Bosfor, spre ocean, spre abis „Nava morții“.

Cuprinse apoi atent talia delicată a femeii și amîndoi se îndreptară cu pași rari spre orașul încă adormit. Se opriră numai un moment să admire discul uriaș al soarelui răsărind ca dintr-o baie de foc din marea liniștită. Apoi unul lîngă altul, tăcuți și fericiți, își continuară drumul început. Spre oameni... spre muncă... spre viață.,

Sfîrșit

IOANA PETRESCU

BALAURUL MĂRILOR

(Continuare din nr. trecut)

Din ziua aceea de groază, balaurul ajunsese adevăratul stăpin al finutului, bătîndu-și joc de puterea regelui și a episcopului. Pescarii inspăimîntați își părăsiseră îndeletnicirea de mai înainte. Cum ar mai fi îndrăznit vreunul să iasă cu barca, să înfrunte hațgulul? Siliți de toametea care începuse să bintuie, unii se duceau spre Bergen sau Aalesund și se tocneau pe cîte o corabie. Alții căutau de lucru la tăiatul pădurilor sau pe la ferme. Viața era grea, cum nu fusese niciodată. Pe toată coasta apăsa blestemul hațgulului. Oamenii ar fi vrut bucuroși să-l uite, să-și reia traiul fîhnit de mai înainte. Dar el nu le dădea pace. Mereu le amîntea că stă acolo de vește. Uneori mugea inspăimîntător. Alteori rîdica o trîmbă înaltă de apă pînă la cer. Moș Trond le vedea și le auzea pe toate și venea apoi să le povestească gospodinelor inspăimîntate. Dar se întimplase și un lucru mai grozav, care întărise toate presupunerile. Micul Ole pierise de curînd înecat. Plecase într-o dimineață pe ascuns să se scalde cu alți copii de vîrsia lui și nu se mai întorsese. Ceilalți copii povestiră îngroziți că Ole se dusese prea departe, că ei l-au strigat în zadar și că au văzut deodată un val mare cum s-a năpustit asupra lui și l-a acoperit. Unul mai năzdrăvan a adăugat chiar că el zărise și un braț care a ieșit din val și l-a tras afund.

— Dacă s-ar fi înecat, fluxul i-ar fi adus apoi trupul la mal, spuse moș Trond. Dar trupul n-a putut fi găsit. Ce vreți dovadă mai bună că l-a înghițit hațgulul?

Auzind acestea, biata Trude izbucnise în hohote de plîns smulgîndu-și părul din cap. Era mult mai groznic pentru ea să-și știe micuțul mîncat de balaur decît pierit în valuri. Lui moș Trond, însă, pușin îi păsa de ea. Muțumită hațgulului ajunsese iar omul cel mai cu vază din Bolmo. Își petrecea tot timpul în dugheana lui Ruidkist. Mai totdeauna se găsea cineva să-i plătească berea. Iar cînd se întimpla să nu se găsească, îl cîntea Ruidkist însuși. Bătrînii se adunau în jurul lui și-i ascultau poveștile. Balaurul se plimba netulburat prin toate născocirile lui. Și se pricepea minunat de bine să umple de groază sufletele celor ce-l ascultau.

În schimb, episcopul Gudmund era la mare încurcătură. Oricît ar fi vrut el să facă uitată povestea cu sfînjirea insulei, aceasta se răspîndise cu lușea fulgerului, astfel că nici nu mai îndrăznea să-și îndeplinească îndatoririle slujbei lui. Dacă se întimpla să iasă prin

plafă, i se părea că toate precupețele se lăță la el zimbînd și-și dau cu cotul.

— Monseniorul nostru a sfințit un balaur și l-a botezat Margret, a auzit odată șoptind în urma lui.

— Ba a vrut să-i înalțe și o catedraia pe spinare, zisese unul mai șugubăț, în hohotele de ris ale mulțimii.

De atunci se închisese în palatul lui, chibzuind în fel și chip ce e de făcut... Zvonul ajunsese în cele din urmă pînă la urechile arhiepiscopului Theobald din Nidaros și mai marele lui îl chemase să dea deslușiri. Dinsul însă își tot amîna călătoria trimițînd vorbă că e bolnav.

Nu știa deloc ce trebuia să-i spună arhiepiscopului. Era oare vorba de un fenomen natural — așa cum susținea doctorul Gaspard — o insulă care se ivise la suprafață prin mișcarea fundului mării? Dar atunci cum de se făcuse iar nevăzută în cîteva clipe, contrazicînd toate legile cunoscute pînă atunci? Părea mai lesne de crezut că e un fapt suprafiresc, în care se vădea voința domnului. Sau, ceea ce se numește, o minune. Dar ce fel de minune să fie aceea care aruncase atîta batjocură asupra procesiunii și a sfintei Margret, răsturnase o cruce și pricinuisese moartea lui Niklaus? Era, de bună-seamă, o faptă a satanei. Faptă care atinsese grav prestigiul bisericii; și încă într-o clipă cînd avea de luptat din greu cu ereticii, cu nebunia aceea luterană, care cuprinsese jumătate din țară. Oamenii nu mai voiau să creadă fără să cerceteze; cirteau într-una și înfruntau cu îndrăzneală pe slujitorii bisericii, numindu-i, în deridere, papistași. Și iată acum, ce minunat prilej pentru ei să-și bată joc de cele sfinte.

În nedumerirea sa, episcopul ajunsese la hotărîrea să mărturisească și el, ca sira Conrad la început și ca toți neștiutorii, că a fost un balaur — șeolul de care vorbește biblia — care venise să pedepsească omenirea pentru păcatele și mai ales pentru erezia ei. Oamenii trebuiau lăsați în neștiința lor, dar prestigiul bisericii trebuia salvat. Și asta era singura scăpare.

Într-o noapte se înfățișă la reședința episcopului un om între două vîrste, înfășurat într-o manta lungă. Părea să cunoască bine locurile căci intră pe o porțiță de din dos, la care avea cheia, după ce toate zgomotele se potoliseră. Întotdeauna aparițiile lui erau la fel de misterioase. Nimeni nu trebuia să știe ce pune el la cale cu episcopul, fie că era vorba de vreo drăguță, de vreun mic ospăț care ținea pînă la ziuă sau de alte îndeletniciri prea puțin potrivite cu haina ce-o purta monseniorul Gudmund. Cînd îl văzu, episcopul se insenină la față.

— Bine ai venit, Raff! Tocmai aveam nevoie de tine.

Îi făcu semn să-și tragă un scaun cît mai aproape de jilțul său.

— Va trebui să pleci la Bolmo. Oamenii l-au gonit pe preot și nu pot numi pe altcineva fiindcă nu știu cum ar fi primit. Caută să-i iscodești.

Tănuiră îndelung în fața sfeșnicelor înalte de argint, în care flacăra luminărilor abia mai pilpiia.

Cu câteva zile înainte de crăciun, oamenii din Bolmo zăriră o corabie în larg. Părea că stă pe loc.

— Numai ceața a abăiut-o din drum, își dădeau ei cu părerea. Dar ce-o fi vrînd de la noi? De atîta vreme nu mai venise o corabie în otacul lor pustiu.

Vedeau bine că lăsase o barcă la apă, care acum se îndrepta spre mal.

Erau trei oameni în barcă. Și, de cum au fost ajutați să coboare, au fost inconjurați de mulțime. Cei doi care trăgeau la visle erau marinari. Al treilea însă nu bănuiau ei ce putea să fie. Era înalt și voinic, și barba căruntă îi acoperea tot pieptul. Purta o manta lungă imblănită.

Răspunse fără nici o stinjenire la întrebările pirgarului. Vorbea apăsător ca oamenii de la miazănoapte. În adevăr, ceața îi abătuse din drum. Veneau tocmai de la Bodoen și mergeau spre Copenhaga. Au rătăcit multă vreme. Acum isprăviseră și apa.

Pirgarul a poruncit să li se dea apă, și cînd butoaiile din barcă au fost pline marinarii s-au arătat grăbiți să plece. Nu tot astfel păru străinul, care între timp se așezase la sfat cu moș Trond, pe o stivă de scinduri.

— Eu rămîn aci cîtva timp, spuse el în cele din urmă. Am treabă la Fantoft. Dar nu mă grăbesc defel să ajung. Imi place la voi. Ceru marinarilor să-i coboare o desagă rămasă în barcă. Apoi scoase de sub manta o pungă, care părea destul de grea, și le dădu un galben. Da! Toată lumea a văzut cînd le-a dat un galben zimțat, care luca în soare. Barca s-a depărtat, iar străinul a rămas la mal să privească la corabia care ridica ancora. Ruidkist se grăbi să-l poștească la han. Și porniră alături. Dar, oricît de prietenos îi vorbi și-l ispiii în tot felul, nu putu să afle de la el ce treburi învîrtește și ce caută la Fantoft.

— O fi vreun negustor bogat, își spuneau oamenii. Sau vreunul care citește singur biblia și propovăduiește noua credință.

Cînd nu era el în joc, străinul se arăta foarte vorbăreț. Și știa să-i stîrnească la vorbă și pe ceilalți. Oamenii se adunaseră în jurul lui. El porunci bere pentru toată lumea. Apucă ulceaua cu mîna stîngă și atunci băgară cu toții de seamă că la mîna dreaptă îi lipseau trei degete, tocmai cele trei degete cu care își face cruce tot creștinul. Pe moș Trond îl așezase lîngă el și-l întreba într-una despre întimplarea cu balaurul, pe care unchiașul i-o povestea cu amănunte și înflorituri, după obiceiul lui.

— Ciudat! spuse el în cele din urmă, foarte ciudat! Cu atît mai ciudat, cu cit și nouă, prin părțile noastre de la miazănoapte, ne-a dat pină mai ieri tirocoale balaurul. Se vede că-i place să se plimbe...

Spusele lui stîrniră o zarvă cumplită. Cum? Și lor? Un alt balaur? Se mai afla, așadar, un alt hațguf pe meleagurile acelea?

Oamenii păreau și uimiți, și indignați. Moș Troad își apăra cu îndirigire hațguful lui :

— Ca al nostru nu poate fi, nici vorbă ! Al nostru e cit o insulă de mare.

Străinul îi lăsă să strige pînă se potoliră.

— Și dacă o fi același ? spuse el liniștit. Oamenii îl priviră uluiți.

— Balaurul ăsta e unul și același de la facerea lumii, urmă străinul. Chitul uriaș, șeolul de care pomenește sfînta scriptură, care dezlanțuie furtunile și în pîntecele căruia a sălășluit profetul Ionas trei zile și trei nopți, ca la urmă să fie zvirlit nevătămat la țărm, nu e altceva decît hațguful vostru. L-au cunoscut de bună-seamă și strămoșii noștri dacă își numeau corăbiile „drakkars”, ceea ce înseamnă tot hațguf. Dar-mi-te de-ați vedea biserica episcopală din Fantoft ! Păstrează la colțuri și în vîrfurile ei chipul groaznic al balaurului Fafrer. Unul și același. Trimis de domnul să înspăimînte și să pedepsească omenirea de cite ori se depărtează de adevărata credință, de bunii noștri preoți și episcopi.

Mica Malene înlemnise cu cana cu bere în brațe. Era o nepoată săracă a lui Ruidkist, pe care el o adusese în casă ca să-i țină gospodăria. Avea părul aproape alb de bălai ce era și niște ochi rotunzi cu gene decolorate care se deschideau plini de nevinovăție asupra lumii. Era în schimb micuță și durdulie, și trupul ei nu părea tot atît de nevinovat ca ochii. Gurile rele scorniseră că n-ar fi ajutat numai la treburile gospodăriei și că l-ar fi ajutat mai curînd pe Ruidkist ca s-o uite pe Aslaug.

Străinul se ridică zîmbind, luă cana uriașă cu bere din brațele Malenei și începu să toarne tuturora. Urmă apoi să povestească tot felul de pătanii cu balaurul.

Oamenii îl ascultau în tăcere. Străinul părea foarte învățat. Mai învățat chiar decît messer Gaspard. Și te privea cu ochii lui mari și întunecați așa de stăruitor de parcă ar fi vrut să-ți facă farmece. Era un vrăjitor, fără doar și poate.

Se intrerupse o clipă ca să soarbă din berea spumoasă. Furați de povestirea lui, pescarii vedeau parcă hațguful în privirea neagră și arzătoare care-i ațîntea. Butucul gros din vatră se prăbuși cu zgomot. Tresărîră cu toții și întoarseră capul speriați ; așa cum zăcea, lins de fl. cărțile albastre, părea și el o dihanie spurcată și de temut. Străinul rupse tăcerea.

— Dar astea toate cite vi le-am spus au fost odată. Astăzi balaurul e mort, încheie el în uimirea tuturora.

— Mort ? Ce fel ? Asta e prea de tot ! (Cum să-l mai crezi pe mîncinosul ăsta ?) Nu spuneai că trăiește de la facerea lumii ?

— A trăit. Firește că da. Dar pesemne că voia domnului a fost ca să piară în zilele noastre.

— Dar de unde știi ? Cum a pierit ? Întrebările se îmbulzeau, și oamenii strigau la el și se ridicau de pe lavîță nerăbdători.

Străinul îi liniște cu mîna.

— Ce atîta zarvă? Parcă v-ar fi murit vreo rudă apropiată. Sau poate că l-ați îndrăgit cumva? Stați că vă spun îndată. Hafguful vestru pesemne că va fi fost bolnav, că a înghițit prea mulți heringi sau că l-o fi ajuns bătrînețea sau minia lui Dumnezeu, că numai ce a sosit acum o lună și mai bine și s-a așezat la gura fiordului nostru de la Bodoen și de acolo nu s-a mai ridicat. Și de unde adîncimea apei era mai înainte de zece brase, acum e doar de cinci picioare. Nu poate intra nici o corabie. Și a început a se răspîndi din putreziciunea trupului lui niște miasme spurcate, de nici nu-ți mai puteai trage sufletul. Asesorul nostru a făcut o jalbă la mai-marii lui. Se temea anume să nu se dezlănțuie o molimă groaznică din miasmele acelea.

Se vede că așa era scris ca străinul ăsta să-i uluiască din ce în ce mai mult. Oamenii ascultau ca prostiți povestea cea nouă.

— Și ce s-a întimplat pînă la urmă? se încumetase să întrebe moș Trond.

— A venit iarna. Vîntul a risipit miasmele. Fiordul a înghețat și am scăpat de grijă.

— Dar la primăvară? îl sicîi iar moș Trond.

— Atunci consistoriul va lua măsuri. Vom goli marea și vom despica trupul hafgufului, ca să-l facem batog, sau vom turna ulei de trandafir peste apă ca să piară mirosul și să preîntîmpinăm molima. Sau poate că ne vom muta cu toții în altă țară. Dar, pînă atunci, mai dă-ne un rînd, fetișo! Să fie de sufletul hafgufului!

Că șugubăț mai era! Oamenii zimbiră la glumele lui nesăbuite și golară cînila cu bere pe nerăsuflate. Și dacă la început au zîmbit cu zgîrcenie, mai pe urmă au prins a rîde cu hohote, și s-a încins un chef strașnic. Străinul a scos atunci dintr-o traistă un cimpoi și a dovedit că știe a-l folosi cu multă măiestrie. Că zicea niște cîntece de joc de nu-ți mai puteai ține picioarele sub masă. Și pe urmă a trecut cimpoiul unui unchiaș care știa și el să-l minuiască, iar el a prins mijlocul rotunjour al Malenei între palmele lui late și s-a pornit un joc turbat: o sucea și o învîrtea pe loc pe biata fetișcană, o repezea cit colo și o aducea înapoi și ea se lăsa moale, ușoară ca fulgul, rîzînd. Și oamenii țineau isonul și băteau din palme. Toată spaima lor de luni de zile, tot ursuzlucul se topeau în răcnetele acelea vesele. Într-un tîrziu, cînd străinul i-a văzut amejiți de-a binelea, a născocit și un cîntec pentru răposatul balaur:

Pescarii din Bolmo

hai-ho!

La minte-s ageri foc

hai-ho!

Și-s sprinteni și la joc

hai-ho!

Un chit ei au aflat

hai-ho!

Și drept ostrov l-au luat
hai-ho!
Dar după ce-a murit
hai-ho!
Ei l-au mâncat prăjit
hai-ho!

Oamenii au ris cu hohote și au reluat refrenul în cor: hai-ho! Și la urmă au jucat cu toții, de duduia podeaua. Ciudat om mai era și străinul acela! Ori era cel mai mare mincinos din lume, ori era un trimis al cerului care să-i mintuie de grija lor. Căci era o veselie cum nu se mai pomenise.

— Vedeți dar că dumnezeu e bun și v-a mintuit de balaur, zise el cind se sfîrși jocul. Se cuvine să-i mulțumiți. Mergeți cu toții mîne la preot să vă facă o slujbă într-adins.

Oamenii se uitară unul la altul.

— Apoi să vedeți, spuse Bjoergulf, noi nu mai avem preot și nici nu ne trebuie.

— Cum să nu vă trebuie? Cine să mulțumească lui dumnezeu? Cine să se roage pentru păcatele voastre și să vă apere copiii de boli? Străinul scoase din chimir o hîrtie. Iată, puneți cu toții degetul aci ca să vi se trimită alt preot.

Oamenii însă se dezmeticiseră din beție și priviră la străin plini de bănuială. Nici unul nu vru să-și pună degetul. Curînd cheful se sparse, și plecară cu toții pe la casele lor.

A doua zi, străinul plecase spre Fantoft. Dar venirea lui pareă dezlegase o vrajă. Cine știe? O îi adevărat că hafguful plecase de la Bolmo și i-a fost dat să moară prin alte locuri. În urma lor, oamenii răsufară în voie. Rîseseră atît în ajun pe seama balaurului, că nu se mai temeau de el. Unii au coborît la schele, alții la hangare să-și cerceteze bărcile. În curînd vine primăvara. Și trebuie să iasă iar la pescuit. Că doar nu mai au grija hafgufului, care putrezește în fiordul de la Bodoen. Și oamenii înginau cîntecul învățat aseară: „Dar după ce-a murit, hai-ho! Ei l-au mâncat prăjit, hai-ho!“..

E P I L O G

A trecut un an. E ziua de 22 iulie, zi de tristă amintire în viața oamenilor din Bolmo. Departe în larg, pe locul unde în inchipuirea oamenilor s-a răsfițat cîndva balaurul născocit, se zărește acum o frămîntare voioasă și plină de spor. Cît vezi cu ochii, numai bărci pescărești. Văzduhul răsună de cîntece. Marea e liniștită și cerul senin. Un barcaz mare trage după el un fel de clopot uriaș. E un semnal luminos de proporții gigantice, construit de messer Gaspard, după asemănarea butoaielor folosite de navigatori din cele mai vechi timpuri pentru a arăta drumul corăbiilor. În mijlocul oamenilor se află însuși învățatul indemnindu-i cu vorba și cu fapta. La porunca lui scurtă se aruncă ancorele. Semnalul, puternic înțepenit, se

leagănă acum pe valuri. Plutește în picioare, datorită unei greutate puse cu iscusință înăuntrul lui, iar în partea de sus are un felinar cu grăsimă de balenă. Pescarii se minunează privind-l. Unde se mai află oare un semnal ca al lor? De bună-seamă nici la Copenhaga. Iar messer Gaspard se bucură de bucuria lor. Visul lui s-a împlinit. Stă iarăși în mijlocul concetățenilor lui, iubit și respectat. Și le-a putut fi de folos.

Fugise din Bolmo în noaptea aceea de groază, cu durerea în suflet, alungat de minia orbă a oamenilor. Credincioasa lui Aslaug îl însoțea. Dar în ochii ei, învățatul părea că citește o muștrare ascunsă. De ce murise Niklaus? Cum de nu-l putuse scăpa? Cum de nu izbutise să-i lumineze pe oameni? Muștrările acestea erau și în sufletul lui și nu-i dădeau pace. Ajuns cu bine la Copenhaga, se apucase îndată de lucru cu multă rivnă, încercînd să uite toate aceste fapte care-i tulburaseră liniștea lui de totdeauna. Pînă în toamnă dădu la tipar o carte nouă. Descria pe rînd toate fenomenele neobișnuite la care fusese martor și formula o teorie nouă a erupției vulcanilor submarini, care, la vremea aceea, stîrni mare vîlvă printre cărturari. În mijlocul cinstirilor, Gaspard nu uita însă nici o clipă pe cei din Bolmo. Ar fi vrut să se afle iar în mijlocul lor, să mai treacă o dată pe locul unde se scufundase insula, ca să observe fenomenele noi care s-ar mai fi produs între timp.

Iși făcu rost de o corabie bine echipată cu care să-și poată continua cercetările și în primăvara porni în călătorie. Corabia ancoră departe în larg în fața otacului de la Bolmo. O barcă în care se află învățatul se apropie cu multă băgare de seamă de locul care, după socotelile lui, era cel cu pricina. Așa cum bănuise el, insula nu dispăruse cu totul. La suprafața mării se zăreau colțuri ascuțite de stîncă, în jurul cărora valurile se repezeau furioase, înecînd totul într-un clocot de spumă. Brizanzii aceia la șase mile în larg erau o primejdie pentru navigație.

Messer Gaspard se sfătui atunci îndelung cu căpitanul corabiei și cu fruntașii tirgului și hotărîră să așeze un semnal luminos care să arate corăbiilor locul cu primejdia. Oamenii s-au alăturat din toată inima năzuinței acesteia, ajutînd la construirea semnalului născocit de învățat.

Și astfel, în seara de 22 iulie, pentru întia oară, o lumină străluci în larg, străpungînd întunericul nopții și izgonind din cugetele pescarilor din Bolmo toate rătăcirile și spaimetele închipuirii.

Sfîrșit

LUCRĂRILE CARE VOR APAREA ÎN COLECȚIA
„POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE“

Nr. 55 — „Taina prințului Sememopsis“ de Radu Nor și I. M. Ștefan
Nr. 56—57 — „Prizonieri printre giganți“ de Maya Niculescu

CAMIL BALTAZAR

VERSURI

Editura de stat pentru literatură și artă
288 pagini — 10,50 lei

„Poezia domnului Camil Baltazar poartă pecetea unei personalități și a unei expresivități puțin obișnuite în poezia noastră... E poetul luminii. Nimeni la noi nu a exprimat tot farmecul dimineților proaspete, toată limpezimea și toată nesfârșita gamă de nuanțe delicate pe care le poate oferi lumina. Ritmul molcom al versului domniei sale liber, care în loc să o ia încintează emoției, mecanizând-o, se contopește cu ea, urmărindu-i toate ocolșurile, toate înfrizerile, toată neliniștea, e în nota celor mai frumoase accente ale poeziei de azi”, scria Camil Petrescu în „Revista vremii”, cu prilejul apariției volumului „Vecernii” de Camil Baltazar, în anul 1923.

În volumul „Versuri”, de curând apărut, sînt reunite ciclurile: „Vecernii”, „Flaute de mătase”, „Reculegeri în nemurirea ta”, „Biblice”, „Cina cea de taină”, „Ciobănească”, „Întoarcerea poetului la uneltele sale”, „Tărîm transcendent”, „Poeme vechi și noi”, „Poeme de zodie nouă” și „Nespus mi-i dragă fața omenească”.

HENRIETTE YVONNE STAHL

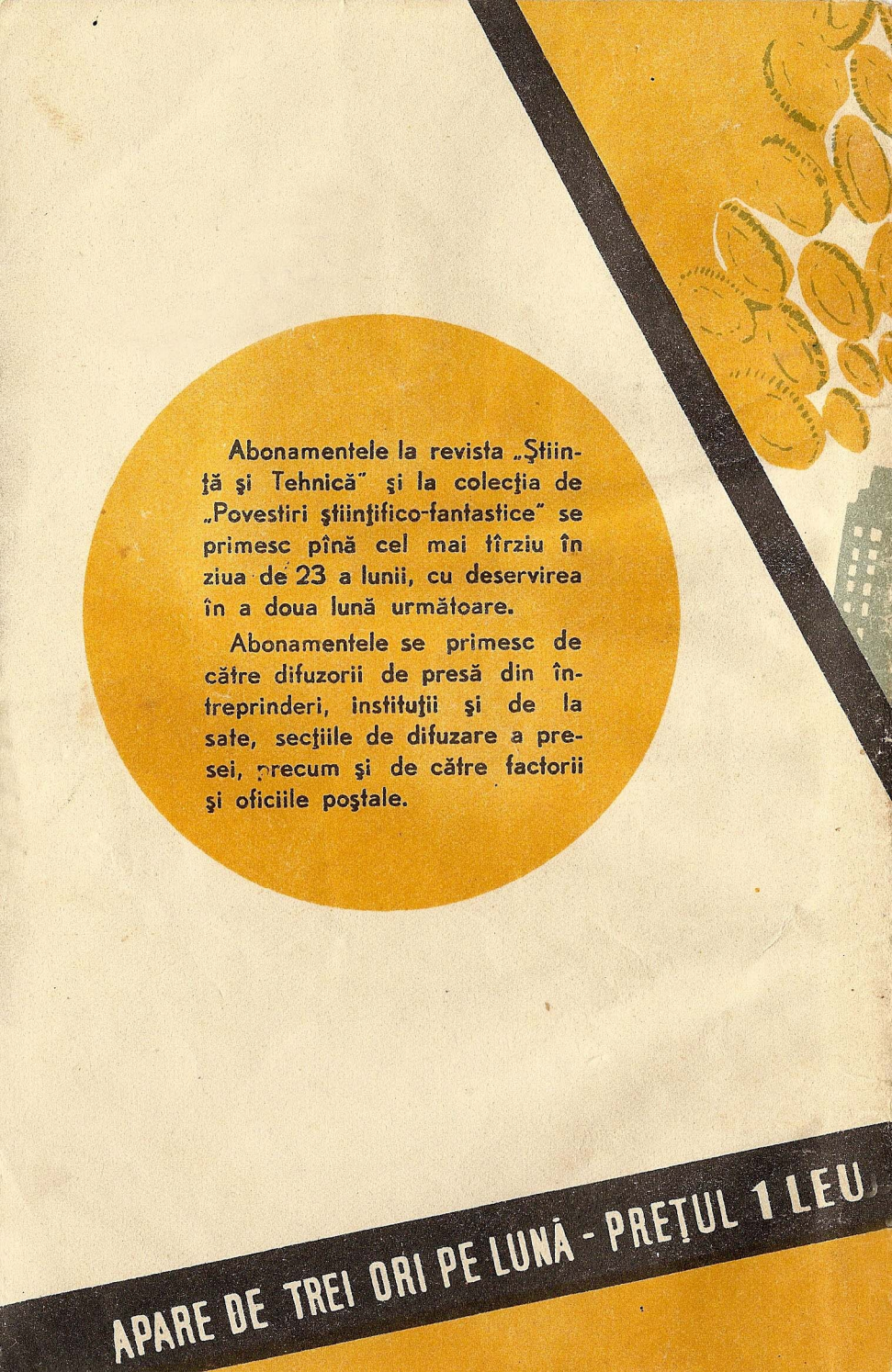
VOICA

Editura de stat pentru literatură și artă
266 pagini — 4,75 lei

„Voica» este una din cele mai bune bucăți din literatura română cu subiect din viața de la țară... Observația sigură, culoarea locală, autenticitatea tipurilor, dialogul exact ca psihologie și limbă, dramatismul rezultat din conflicte sufletești, atitudinea autoarei față de tipuri obiectivă, imparțială și comprehensivă, iată altele calități de primul rang ale acestui mic roman...

În conflictul dintre bărbat și femeie, autoarea, rămînd obiectivă, adică fără să intervie, a știut să arate, ca toți adevărații creatori de viață — ca scriitorii ruși de pildă — că amîndoi au dreptate ori că amîndoi sînt vinovați pentru că, cu un instinct sigur, a știut să vadă și să ne facă să vedem motivele fiecăruia” (G. Ibrăileanu în „Viața romînească” din octombrie 1924).

Volumul de curînd publicat de E.S.P.L.A. cuprinde pe lîngă romanul „Voica”, nuvelele „Mătușa Matilda”, „Nu poate fi...”, „La bătălia de la Port Arthur” și „Table d'hôte”.

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică” și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice” se primesc pînă cel mai târziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

APARE DE TREI ORI PE LUNĂ - PREȚUL 1 LEU